...ССР ...тоб палатаси
Инв. ...
Гос. книжная палата УзССР
* 6 СЕН 1984
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 202 (18.978). ● Сешанба, 4 сентябрь 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(тонна ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Андижон	188	301
Бухоро	200	200
Навоий	51	134
Наманган	20	188
Сурхондарё	80	80
ҚҚАССР	—	—
Тошкент	—	—
Фарғона	—	—
Хоразм	—	—
Самарқанд	—	—
Қашқадарё	—	—
Жиззах	—	—
Сирдарё	—	—
Республика бўйича:	539	903

(Узглавхлопкопромнинг оператив маълумоти).

ХИРМОНГА БАРАКА, АЗИЗ ПАХТАКОР!

ОҚ ОЛТИН ДИЁРИ меҳнат аҳлининг юбилей совғаларини ортган пахта карвони йўлга чиқди. Бу карвоннинг қутбаракаси шунчалар саховатлики, осмонўпар тоғларни ҳам лол қолдирарли чўнг хирмонларимиз Ер юзи аҳолисини кийинтиришга етиб ортади. Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳур республикалар бузилмас иттифоқи халқлари олдидаги, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқлари олдидаги буюк ватанпарварлик ва интернационал бурчининг моддий ифодаси бўлмиш қалбидек ҳароратли ва покиза оппоқ пахта хирмонига ҳисоб очилмоқда. Деҳқон йил бўйи тўккан реза-реза тер эвазига, аямай сарфлаган қалб қўри ва ғайрат-шижоати эвазига бепоён пахтазорларда рекорд хирмон кўтарилган йиллардагига тенг ҳосил етиштирилди.

Мана энди диёримиз узра катта меҳнат тантанаси бошланди: оқ олтин хирмонимизга дастлабки тонналаб дуру-гавҳар оқиб кела бошлади. Шу тариқа республикамизда пахта йиғим-терими бошланди. Деҳқонларимиз бу кунларни нақадар орзиқиб кутганини билсангиз эди. Деҳқон шу кунларни яқинлаштираман деб тиним билмай ишлади, тунларни кунларга улаб меҳнат қилди. Ҳузур-ҳаловатдан, ўйин-кулгидан воз кечиб, меҳнат завқини суриш учун табиатнинг не-не ҳамлаларига кўксини қалқон қилди. Ҳар туп ниҳолни бамисоли фарзандидай авайлаб вояга етказди, ҳар туп ғўзаси кўсакдан шода-шода маржон тақиши учун бисотидаги жамики билим ва тажрибасини аямади.

Баҳодирона меҳнат эвазига кўз илғамас далалар ўзининг бор саховатини тўкиб солди: юз минглаб гектар пахтазорларда юбилей йили мажбуриятларини қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилди. Энди гал — унинг бирор мисқолини ҳам нобуд қилмасдан йиғиб-териб олишга! Андижон ва Бухоро, Навоий ва Наманган, Сурхондарё областларининг хўжаликларидан хушхабарлар кела бошлади: пахтакорлар етилган ҳосилни, лўппи очилган дуру-жавоҳирни танлаб теришга киришдилар. Қадимдан таркиб топган қутлуғ анъанага амал қилиб республиканинг барча меҳнат аҳли дала баҳодирларига: «Хирмонга барака, азиз пахтакор!» дея мурожаат қилиб, уларни янги шижоатга чорламоқдалар.

Пахта етиштиришда сира осон келган йил йўқ. Гоҳ сувсизлик, гоҳ меъёридан ошиб кетган ёғингарчилик, гоҳ жазирама ва гармсел — пахтакор йўлига ғов бўлувчи бу табиий офатлар ҳамиша инсон иродаси билан чекинган. Бу йилги мўл ҳосил учун кураш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини изчил амалга ошириш белгиси остида ўтди. Пленум пахтакорлик шаънини улуғлаш, оппоқ пахтамизга доғ туширувчи ҳар қандай қаллобликни таг-томири билан юлиб ташлаш зарурлигини уқтирди.

Республика меҳнат аҳли ана шу юксак талабларга муносиб иш тутиш, шонли юбилейни мўл ва сифатли оқ олтин хирмони билан нишонлаш учун астойдил ҳаракат қилди. Шу туфайли ҳамма ерда пахта бодроқдек очилиб, кўзларни қувонтирмоқда. Эндиги вазифа — мўл ҳосилни уюшқоқлик билан йиғиб-териб олишдан иборат. Шу кунларда партия, совет, хўжалик органлари раҳбарларининг энг муҳим бурчи — йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиш билан боғлиқ бўлган ҳамма тадбирларни омилкорлик билан амалга оширишдан иборат.

Ҳар йилгидек бу гал ҳам машиналар деҳқоннинг қайрилмас қаноти, ажралмас дўсти бўлади. Ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олинади. Лекин республика Сельхозтехника бирлашмасининг сўнгги маълумотларига қараганда, машиналарнинг салкам ўндан тўққиз қисми тахт қилиб қўйилган. Синчиклаб текшириладиган бўлса, тайёр деб ҳисобланган машиналарнинг яна бир қисмидан ишкал топилиши мумкин. Ана шу камчиликни зудлик билан тугатиб, йиғим-терим мавсуми оммавий бошланишига қадар ҳамма терим машиналари, бошқа агрегатлар бенуқсон ва тинимсиз ишлашини таъминлаш зарур.

Машина териминининг муваффақияти дефолиациянинг сифатли ўтказилишига боғлиқ. Бир-икки кун ичида барча областларда мутахассислар билан биргаликда пайкалларнинг ҳолатини кўздан кечириб, ғўза баргини тўктириш муддатларини белгилаб олиш керак. Чунки баъзи район ва хўжаликларда етилмаган кўсакларни ҳам пишитиб олишга умид боғлаб, дефолиацияни сентябрнинг ўрталарида ўтказишга чоғланаётган раҳбарлар ҳам йўқ эмас. Ахир, сентябргача кўсагини етилтирмаган деҳқондан нимани ҳам кутиб бўлади!

Ҳар йилги ҳисоб-китоблар шундан далолат берадики, сентябрь ойида ҳосилнинг учдан икки қисмини териб олишга эришган деҳқон ёғин-сочинлар бошланмасдан туриб жами хирмонини уюб олишга улгуради. Демак, сентябрь ойи йиғимтеримда зарбдор ой бўлади. Йиғим-терим қизғин бошланиб кетгунга қадар пахта заводларини, қуритиш-тозалаш агрегатлари ва цехларини, автомат тош-тарози ва бошқа ускуналарни шай қилиб қўйиш зарур.

Бу йил кўпчилик илғор хўжаликлар ва районлар етиштирилган ҳосилни машиналар ёрдамида, четдан ҳашарчиларни жалб этмаган ҳолда йиғиб-териб олиш тараддудини кўриб қўйдилар. Бу эса пахта таннархини арзонлаштириш, тола сифатини яхшилашда муҳим омилдир. Бригада пудрати усулида ишлаётган коллективларни ҳар томонлама рағбатлантириш, уларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш керак.

Республикамиз пахта билан бир қаторда мўл-кўл мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари ҳам етиштиради. Ҳозир мева-чева ғарқ пишган палла. Уларни нобуд қилмасдан саранжомлаб олиш, умумиттифоқ фондига етказиб бериш учун ҳамма чораларни кўриш лозим.

Айни чоғда чорвачилик зарбдор фронт эканлигини унутмаслигимиз керак. Гўшт, сут, тухум ва бошқа чорва маҳсулотлари етиштириш суръатлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан орқада қолаётгани сир эмас. Аммо фактларни қайд қилиш билан чорванинг аҳволи яхшиланиб қолмайди. Умумий мулоҳазалар юритишдан, ўтган йилларда йўл қўйилган камчиликларни рўкач қилишдан амалий ишга, фаол ташкилотчилик ишларини амалга оширишга ўтиш ҳамма нарсадан ҳам муҳимдир. Чорва учун озуқа маҳсулотлари ғамлаб қўйишда жиддий бурилиш ясаш керак. Ахир, маккажўхори ўрими бир ярим ойдан буён ниҳоясига етказилмаганини нормал ҳол деб ҳисоблаб бўладими!! Жойларда озуқа ғамлаш ўтган йилдагидан анча орқада қолмоқда. Пахта йиғим-терими қизғин бошланиб кетгунга қадар бу ишларни ниҳоясига етказиш даркор.

Пахта йиғим-терими бошланди. Одамларнинг ғайрат-шижоати, берган сўзининг устидан чиқиши, сўз билан иш бирлигининг таъминланиши худди шу кунларда намоён бўлиши керак. Халқимиз мард майдонда синалади, дейди. Қалбида ўти, билагида кучи, юрагида виждони бор ҳар бир киши бугунги кунда ўз ўрнини пахта даласида деб билиши керак. Сиёсий-оммавий ишлар маркази бевосита ҳосил тақдири ҳал бўлаётган жойга — пахтазорларга кўчирилиши, қишлоқ меҳнаткашларига медицина, савдо, маиший хизмат кўрсатиш тубдан яхшиланиши зарур. Пахтакорга ҳамма мададкор деган шиор партия, совет, касаба союз, комсомол органларининг ва бошқа хўжалик ташкилотлар фаолиятининг асосий мазмуни бўлиши керак.

Юбилей йили хирмонингизга барака, азиз пахтакор!

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Т. Я. ШАРИПОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госснаби раиси ўртоқ Тоҳир Яҳёевич **Шарипов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри. 1984 йил 3 сентябрь.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ПАХТА КАРВОНИ ЙЎЛГА ЧИҚДИ

ПАХТАКОРЛАР ОРЗИҚИБ КУТГАН ҚУВОНЧЛИ ДАМЛАР КЕЛДИ. Қизилтепа районидаги «Москва» колхозида ингичка толали пахтани танлаб териш бошланди.

Колхоз заршунослари юбилей йилида она-Ватан хирмонига 6 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олишган. Пахтакорлар кўсаклар сонини ва салмоғини янада ошириш мақсадида ғўза парваришини қизғин давом эттиришяпти.

Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили дастлабки пахта карвонлари Қизилтепа районининг «Бўстон» совхозида, «Партия XXII съезди» ва «Бухоро» колхозларида ҳам бўлиб ўтди. Навоий районидаги «Нарпай» совхози заршунослари ҳам йиғим-теримга киришдилар.

Бу йил ана шу хўжаликлар далаларида мўл ҳосил тўпланган. Деҳқонлар ёзнинг иссиқ шароитида ғўзаларнинг яхши ривожланишини таъминлашди: бунга агротехника тадбирларининг энг қулай муддатларда ўтказилиши туфайли эришилди. Ҳар гектар ерда 125 мингтадан ўсимлик бор, ҳар туп ғўзада 10-12 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин.

Бўлиқ кўсаклар ва деҳқонлар жасорати юбилей йили ҳосили мўл бўлишидан далолат бериб турибди.

ҲОЗИРЧА ПАХТА ҚЎЛДА ТЕРИЛМОҚДА, ЛЕКИН ТЕРИМНИНГ АСОСИЙ ЗАРБДОР КУЧИ ҲАМ ШАЙ БЎЛИБ ТУРИБДИ.

Хўжаликларда бутун терим техникаси сифатли ремонтдан чиқарилган. Бу йил ана шу машина-механизмлар ёрдами билан ҳосилнинг асосий қисми —70 проценти териб олинади. Кўпгина механик-ҳайдовчилар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар, пахта териш нормасини ошириб бажариш билан бирга, пахта нобудгарчилигининг олдини олишга ҳам қарор бердилар.

«ОҚ ОЛТИН» КАРВОНЛАРИ САФИ КЕНГАЯВЕРСИН! ОНА-ВАТАНГА МЎЛ ВА СИФАТЛИ ПАХТА ЕТКАЗИБ БЕРИШ ЙЎЛИДА БУТУН КУЧ ВА ИМКОНИЯТЛАРНИ ИШГА СОЛАЙЛИК!

Пахтачиликда ҳосилни бир кун эрта етилтириш ҳам катта аҳамиятга эга. Чунки юқори сифатли тола ана шу эртаги пахтадан олинади. Ҳосилнинг сортини бузмаган ҳолда йиғиштириб олиш эса пахтакорларнинг омилкорлигига, тажрибасига кўп жиҳатдан боғлиқ.

Буни қалбдан ҳис қилган Қизилтепа районидаги «Москва» колхози азаматлари ипак пахта ҳосилини танлаб теришга киришдилар. Моҳир теримчи комсомол аъзоси Гулмира Ғафурова дастлабки кунларданоқ пешқадамликни қўлга олди. У мўл ва тоза пахта теришда касбдошларига ўрнак бўлмоқда. «Оқ олтин» мавсумининг биринчи куниёқ 125 килограмм дурдона терган чевар қиз бу кўрсаткични кун сайин ошириб боришга эришяпти. Суратда: Г. Ғафурова.

В. Занько фотоси (ЎзТАГ).

ОЛИЙ НАВ

Яккабоғ районидаги «Ленинизм» колхозининг етилган пахтани теришга киришган меҳнатчилари олий нав «оқ олтин» олмоқдалар. Т. Бердиев бригадасининг теримчилари дастлабки этакларни тўлдиришди.

Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 60 йиллиги шарафига хўжалик пахтакорларининг авж олиб кетган социалистик мусобақасида ҳозир шу коллектив пешқадамлик қилмоқда. Бу ерда ғўзанинг ўсиш даврида экинларни парвариш қилиш ишларининг бутун комплексини ўтказишга, гарчи сув тақчил бўлса ҳам, бўлиқ ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Деҳқонларнинг эндиги вазифаси социалистик мажбуриятда кўзда тутилган 400 тонна пахтани териб давлатга топширишдан иборат. Бунинг маъноси шуки, гектар бошига ўрта ҳисобда 45 центнер, яъни планда белгиланганидан саккиз центнер кўп «оқ олтин» олинади.

Хўжаликнинг бошқа бригадаларида ҳам хом ашё тайёрлашга киришилди. Техникадан фойдаланишнинг имкони бўлмаган участкалардаги пахта қўлда териб олинмоқда. Тез орада машина-механизмлар ҳам ишга тушади. Ишларни имкони борича кўпроқ механизациялаш йўли билан колхоздаги ҳар центнер пахтанинг таннархини бу йил олти сўм камайтириш белгиланган.

Қамаши ва Шаҳрисабз районларида ҳам ҳосили пишиб етилган майдонларда терим бошланди.

ИПАК ПАХТА ТЕРИЛЯПТИ

ТЕРМИЗ. Сурхондарё областидаги илғор хўжаликлардан бири — Термиз районининг «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ипак пахтани танлаб териш бошланди. Колхознинг учинчи алмашлаб экиш участкасидаги О. Камолов бошлиқ бригада аъзолари ингичка толали пахтадан мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Коллектив пудрати асосида ишлаётган бу бригада аъзолари 84 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан қимматбаҳо ингичка толали пахта сотиш мажбуриятини олишган. Улар хўжаликда биринчи бўлиб, ипак пахтани танлаб теришга киришдилар. Бўлиқ ғўзаларнинг пастки ярусларидаги очилган лўппи чаноқларнинг пахтаси пешма-пеш териб олиняпти. Бригада аъзолари бир кунда 3 минг килограмм қимматбаҳо хом ашё тайёрладилар. Чевар теримчилардан У. Очилдиева, О. Жўраева, Б. Қиличевалар биринчи кундаёқ 60—80 килограммдан пахта тердилар.

Шу кунларда колхознинг Н. Хўжанов, Д. Маманазаров А. Абсаев ўртоқлар бошлиқ бригадалари аъзолари ҳам ипак пахтани танлаб теришни бошлаб юбордилар. Дастлабки ҳафтада колхоз бўйича танлаб терилган ипак пахта 60 тоннадан ошиб кетди. Колхоз заршунослари юбилей йилида 1815 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ингичка толали пахта хирмони кўтариш ҳақидаги ўз ваъдаларини шараф билан бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

ҚИЗЛАР БРИГАДАСИ

Қувадаги Охунбобоев номли колхоздан Замира Нуралиева бошлиқ қизлар комсомол-ёшлар бригадаси теримга тушди. Ташландиқ ерларда ҳосил етиштираётган шу аҳил коллективнинг ҳамма қизлари этак тутиб пахтазорга чиқдилар.

«Оқ олтин» териминининг биринчи куниёқ социалистик мусобақа пешқадами аниқланди. Бригада хирмонига бир юз эллик килограмм пахта келтирган комсомол қиз Насиба Ҳусанованинг номи тилга тушди. Унинг мусобақадош дугоналари — Қаноат Тешабоева, Гулчеҳра Умурзоқова ва бошқалар ҳам кунлик терим нормасидан анча ортиқ пахта тердилар.

— Юбилей йилида бригадамиз эллик гектар ернинг ҳар гектаридан эллик центнер хом ашё теришга қарор берган, — дейди бригада раҳбари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг аъзоси Замира Нуралиева.

Хўжаликнинг бешта бригадаси пахта теришга киришди. Бир кунда улар колхоз хирмонига йигирма тоннадан зиёд биринчи нав пахта топширдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев Совет — Иордания дўстлиги кунлари муносабати билан республикамизда меҳмон бўлиб турган Иордания делегациясининг бошлиғи сенатор Бахжат ат-Талхунини 3 сентябрда қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбатда меҳмон Ўзбекистоннинг экономика ва маданиятни ривожлантиришда қардош совет халқларининг аҳил оиласида олтмиш йил мобайнида эришган муваффақиятлари билан, партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган кўрсатмалар ва тавсияларни бажариш учун курашда республика меҳнаткашлари эришган ютуқлари билан таништирилди.

Бахжат ат-Талхуни КПСС билан Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсати, СССРнинг ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга қаратилган янги ташаббуслари, шу жумладан Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш, Фаластин проблемасини одилона ҳал қилиш тўғрисидаги совет таклифлари ҳам катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. У Ўзбекистон диёрида самимий кутиб олинганлиги учун астойдил миннатдорчилик изҳор этди, республика меҳнаткашларини бўлажак байрам — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги билан муборакбод этди.

Суҳбатда Совет — Иордания дўстлиги ҳозирги кунларининг муваффақиятли ўтказилганлиги Совет Иттифоқи билан Иордания Ҳошимийлар қироллиги халқлари ўртасида ҳар томонлама алоқаларни янада мустаҳкамлашга шубҳасиз янги муносиб ҳисса қўшиши қайд этиб ўтилди.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ ЙЎЛЛАРИ

Ўзбекистонда Совет-Иордания дўстлиги кунлари давом этмоқда.

Меҳмонлар Бухоро области бўйлаб сафар қилдилар. Улар зардўзлик фабрикасида бўлдилар, унинг маҳсулотлари билан, ишчиларнинг меҳнати ва турмуши билан танишдилар. Дўстлик кунларининг қатнашчилари Абу Али ибн Сино туғилган Афшона посёлкасида улуғ аллома музейи экспонатларини кўздан кечирдилар.

3 сентябрь куни Иордания-Совет дўстлиги жамиятининг делегацияси Тошкент билан танишди. Яқин Шарқ мамлакатининг намояндалари Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар, метрополитен станцияларини, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойлари ва янги қурилиш районларини кўздан кечирдилар.

Дўстлик байрамининг қатнашчилари «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнатчиларининг меҳмони бўлдилар. Улар корхона цехларида бўлиб, завод ишчилари, раҳбарлари билан суҳбатлашдилар. Бу корхонанинг маҳсулоти мамлакатимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам, шу жумладан кўпгина араб давлатларида ҳам жуда машҳурдир.

Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида Иордания рассомлари ва фотоусталарининг асарларидан иборат экспозиция ҳамон муваффақиятли намойиш этилмоқда. Ҳозиргача неча юзлаб тошкентликлар ва шаҳар меҳмонлари шу асарларни келиб кўрдилар. (ЎзТАГ).

ДИҚҚАТ: ДЕФОЛИАЦИЯ

Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози пахтакорлари ёз бўйи қилинган фидокорона меҳнат эвазига далаларда мўл ҳосил етиштиришга эришдилар. Ҳозир ғўзаларнинг пастки шохларидаги бўлиқ кўсаклар оппоқ бўлиб очила бошлади. Галдаги вазифа ана шу ҳосилни қисқа муддатларда йиғиштириб олишдан иборат. Колхоз азаматлари терим суръатини оширишда техника катта кучлигини яхши билишади. «Зангори кема»ларнинг юксак унум билан ишлаши эса далаларни машина теримига сифатли тайёрлашга боғлиқ. Бу борада дефолиацияни яхши ўтказиш ва баргларнинг тўла тўкилишига эришиш лозим.

Айни кунларда колхоз далаларида дефолиация оммавий равишда бошлаб юборилди. 20 та ОВХ пуркагичлардан самарали фойдаланилмоқда. Механизаторлар химизаторлар билан ҳамкорликда ишлаб, бу муҳим агротехник тадбирни 5-6 кун ичида тугаллаш чораларини кўришаётир. Суратларда: 1. Хўжаликнинг пешқадам механизатори Мусурмон Эргашев. У кунига пландаги 15 гектар ўрнига 20 гектар майдондаги ғўзаларни сифатли дефолиация қилишга эришяпти. 2. Пайкалларга дефолиантлар сепилмоқда.

В. Молгачев фотолари.

Сурхондарё ва Тошкент областларида дефолиация қизғин давом эттирилмоқда. Қолган областларда бу муҳим агротехник тадбир бугун-эрта оммавий бошлаб юборилади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ХЎЖАЛИККА РАҲБАРЛИК

ҚАЛБЛАРГА ЙЎЛ

Ўшанда «Пахтакор» совхози янги хўжалик йилини асосий соҳа бўйича планни барбод этиш билан қаршилади. Бу ерда пахтадан бошқа соҳалар ва тармоқларда ҳам планлар учма-уч бажарилган, экономика чўкиб қолган, одамларда ишчанлик кайфияти йўқолиб, қандайдир лоқайдлик ҳисси юзага келганди. Ана шундай мураккаб вазиятда Олтиариқ район партия комитети коммунист Ғуломжон Хидировни шу совхоз директорлигига тасдиқлади. Шунга ҳам олти йил бўлди. Хўш, хўжаликда қандай ўзгаришлар рўй берди! Қуйидаги мақолада ана шу саволга жавоб оласиз.

ОДАТДА бошқа жойга ишга юборилган раҳбар кадрларнинг аксарияти ўзларининг дастлабки қадамларини вужудга келган аҳвол билан танишишдан бошлашади. Ана шунда бир талай ечимсиз муаммолар, жавобсиз саволлар кўндаланг бўлиши табиий, албатта. Эсласам, ўшанда менинг ҳам ақлимни шоширган жиддий масалалар анчагина бўлган экан. Уларнинг энг залворлиси, кўзга лоп этиб ташланувчиси кўп йиллик қолоқлик доғи эди. Айрим мулоҳазалар, хўжаликнинг катта-кичиклари билан мулоқотлардан сўнг бунга ўзимча ечим топгандек бўлдим. Масаланинг туб моҳияти шундан иборат эдики, совхоз раҳбарлари ва маъмурият билан коллектив аъзолари — оддий меҳнаткашлар ўртасидаги муносабат пухта эмасди. Қандайдир узилиш содир бўлганди. Раҳбарларнинг беларволиги, одамларда ишга, меҳнатга лоқайдликни юзага келтирганди.

Иш бошлаганимга йигирма кунлар чамаси бўлганида кабинетга совхоз кассири ведомость кўтариб кириб қолди. Қоғозларни кўздан кечириб, идора аппарати учун маош берилаётганини англадим. Ҳужжатга имзо чекмоқчи бўлиб, ручкани қўлга олганимда негадир хушёр тортдим. «Комсомол» колхозидаги раислик давримда эшитган гаплар — бу совхозда ишчиларнинг икки-уч ойлаб маош ололмай сарсон бўлаётганликлари тўғрисидаги ҳикоялар ёдимга тушди.

— Маош бўлимлар бўйича ҳам ҳисоб-китоб қилинганми? — сўрадим кассирдан.

— Ҳисоблашяпти, икки-уч кундан кейин — пинагини бузмай жавоб берди у.

Кассирнинг жавоби қулоғимга гўё «икки-уч ойдан кейин» дегандай эшитилди. Асабийлашдим. Бош бухгалтерни чақирдим. У ҳам бу табиий ҳолдек воқеани баён этди. Кейин бу ҳол совхозда одат тусига кириб қолганлигини эсладим-у ўзимни босиб: «Аввал ишчилар маош олади, сўнг биз — раҳбарлар», — дедим қатъий қилиб. Йўқ, кейинроқ бу иллат тўла барҳам топди. Иш ҳақи раҳбарларга ҳам, оддий ишчи, механизаторларга ҳам белгиланган муддатда бериладиган бўлди.

Совхоз ўша қиш ўрталарини алоҳида бир жонланиш билан ўтказмоқда эди. Ҳар йили сукунатга бурканувчи далалар одамлар билан гавжум. Чиллада ерларга яхоб бериш, шўр ювиш ишларига ўтган йиллардагидан икки-уч ҳисса одам кўп чиқди. Бунинг ўзига хос сабаблари бор эди, албатта. Қишки дала ишларини бошлашдан олдин обрўли, гапи кескир оқсоқоллар билан хонадонларни айландик. Кузги йиғим-теримдан кейин гап-гаштакка тушиб кетган одамларга ҳозирдан ишни пухта қилмасак, бу йил яна ер чизиб қолишимиз мумкинлигини тушунтирдик.

Кишиларни шу аёзли кунларда далага сафарбар этишда қуруқ гапнинг ўзи кифоя қилмаслигини ҳам сезиб турардик. Шароит бўлмаса, унум ҳам, қуним ҳам бўлмайди. Шунинг учун қишки дала ишларини ўтказишдан олдин ишчиларнинг маданий ва маиший шароитлари ҳақида бош қотирдик. Яна бир муҳим жиҳат — қишки тадбирларни оби-тобида ва сифатли ўтказиш юзасидан бўлимлар, бригадалар бўйича мусобақа уюштирдик. Кўп йиллардан буён қисман фойдаланиб-фойдаланилмай келаётган юз минг сўмлик мукофот фонди ишга солинди. Ундан дала ишида ҳалол иштирок этган ҳеч қайси меҳнаткаш бенасиб қолмади. Ҳам маънавий, ҳам моддий рағбат, одамларга самимий муносабат кўзда тутилган ишларни муддатидан анча олдин туғаллаш имконини берди.

Боя маҳалла оқсоқоллари ҳақида гапириб ўтган эдим. Бунга яна қайтиб шуни айтмоқчиманки, маҳалла оқсоқоли қишлоқда энг муҳим суянчиқ. Бу, аввалги даврда қандай бўлса, ҳозир ҳам, бундан кейин ҳам шундайлигича қолаверади. Улар ўзларининг бой ҳаётий тажрибалари, эл-юрт олдидаги обрў-эътиборлари билан ёшларни тарбиялайверадилар, қишлоқда яшовчи ҳар бир катта-кичикка ижобий таъсир ўтказаверадилар. Бундай ғайратли, ишчан маҳалла оқсоқоллари Олтиариқ қишлоғида жуда кўп. Шундайлардан бири Кўлаби маҳалласининг оқсоқоли Низом ота Исомовдир. У киши ҳақида гапиришдан олдин бўлиб ўтган бир воқеани эслаш жуда ўринли.

«Социализм» бўлимидаги 2-бригада бошлиғи ишдан бўшаб кетди. Янги бригадир сайлаш учун Низом ота оқсоқол бўлган маҳалла марказига бордик. Декабрь ойи охирлари, ташқарида совуқ. Одамлар йиғилгунча маҳалла марказида тўрт киши икки соатча кутдик. Совуқ ўтиб кетганиданми, хаёлимга: «Қани бу ерда жамоат йиғилса, чойхўрлик қилса, ишдан сўнг дам олса бўладиган бир бино қурилса», — деган ширин ўй келди. Шунда оқсоқол гўё фикримни уққандек ёрилиб қолди:

— Директор ўғлим, аҳволингизни тушуниб турибман. Қани энди бу ерда ҳам чойхона, сартарошхона бўлса, демоқчисиз-да. Бу мени ҳам анчадан буён ўйлатиб келади. Аммо қўл қисқа, совхоз ёрдам бермаса илож йўқ.

— Отахон, — дедим мен тўлқинланиб, — бош бўлинг, шу ишни қилайлик.

Бригадирни сайладик. Хайрли қурилиш ҳақида йиғилганларга айтдик. Ҳамма хурсанд бўлди. Иш бошланиб кетди. Қисқа муддат ичида маҳалла марказида мўъжаз, чиройликкина чойхона, сартарошхона қад кўтарди. Эндиликда бундай жамоат чойхоналари Қувурбоши, Кўмирчи, Зархал, Қўйингчи, мавжуд ўн икки маҳалланинг ҳаммасида бор.

Гап одамларга, меҳнатга муносабат ҳақида кетар экан, яна бир муҳим жиҳатни унутмаслик керак. Ҳозир деҳқон ҳар томонлама камолга етган, паст-баландни яхши тушунадиган билимдон ва зукко кишидир. Унинг иқтисод, пул-маблағ масаласида камчилиги йўқ. Фақатгина ҳаққоний гап, тўғри мулоқот, ширин сўз, шу билан бирга ўзингнинг ишдаги принципиаллигинг ва ҳалоллигинг билан унинг қалбига йўл топа олиш мумкин.

Икки-уч йил муқаддам энг илғор бўлимларимиздан бирининг бошқарувчиси устидан бригада бошлиқлари шикоят қилиб келишди. У бригада бошлиқлари, ишчилар, механизаторлар билан бўладиган ҳар қандай юмушни дўқ-пўписа, бақириқ-чақириқ билан битирар экан. Пичоқ суякка қадалгач, нафсоният одамларни бор гапни айтишга ундади. Вужудга келган аҳволни батафсил ўрганиб чиқдик. Шикоят тўла тасдиқланди. Аҳвол шунга бориб етиптики, бўлим бошқарувчиси қайси бригадага бормасин, далада ҳалол меҳнат қилаётган ишчиларга, аёлларга юзма-юз келиб қолганда ҳатто «Ҳорманглар», деб ҳам қўймас экан. Қолганларини-ку қўяверинг. Ҳар бир ютуқ, муваффақиятни елкасида кўтарган одамларга муносабат шуми?

Бошқарувчини ўз вазифасидан бўшатдик. У раҳбарлик қилган даврда бўлим эришган муваффақиятларни ҳисобга олмадик. Балки бу масалани ҳал этишда унинг раҳбарлик этикаси нуқтаи-назаридан келиб чиқиб, иш юритдик. Бу воқеадан мантиқий хулоса шуки, эндиликда қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ бўлган энг кичик юмушдан тортиб, каттасигача шовқин-сурон, мажлисбозлик, қаттиқ-қуруқ гап билан ҳал этиб бўлмайди. Одамлардаги ижодий ташаббусни бўғмаслик керак. Аксинча, бу хислатни ардоқлаш, пайти келганда рағбатлантириш зарур. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми белгилаган тадбирлар бизни шунга йўналтиряпти.

Гуручнинг ичида тош ҳам, курмак ҳам бўлганидек, ўзига билдирилган юксак ишончни суиистеъмол қиладиган кадрлар ҳам учрайди. Шундай вазият юзага келди-ки, биз касби агроном бўлган А. Ғаффоров деган шахсни бригадалардан бирига бошлиқ қилиб тайинладик. Бироқ Ғаффоров ишчиларга зарур шарт-шароит яратиш, коллективнинг жипслигини таъминлаш ҳақида қайғурмади. Оқибатда бригададан одамлар кетиб қола бошлади. Бригадир озроқ ишлаб, кўпроқ дам олиш одатини чиқарди. Бунинг натижасида катта майдонлар ажриқзорга айланди. Табиийки, ҳосилдорлик пасайиб кетди. Нўноқ, кўпчилик билан ишлашни билмайдиган мутахассис бригадирни ишдан бўшатишга, ишчан, ғайратли, одамлар қалбига йўл топа оладиган оддий деҳқонни унинг ўрнига тайинлашга мажбур бўлдик. Эндиликда бу ерда иш ижобий томонга ўнгланмоқда.

Далада ҳалол меҳнат қилаётган ҳар бир деҳқонни самимий ғамхўрлик билан қуршаб олиш ишда катта роль ўйнаши тажрибадан маълум. Шу боисдан ҳам маъмурият, партия, касаба союз ташкилотлари бунга кун тартибидаги энг жиддий масалалардан бири сифатида қарамоқда. Бизда ҳар йили кўкламда дала шийпонларини бошдан-оёқ ремонт қилиш, жиҳозлаш, унумли меҳнат қилиш учун шарт-шароит яратиш одат тусига кириб қолган. Эндиликда улар деҳқоннинг ҳақиқий иккинчи уйига айланган.

Кейинги йилларда меҳнаткашларнинг кўнгилли дам олишларини ташкил этиш, турмуш шароитларини яхшилаш борасида кенг кўламда иш қилинди. Қизилтепа массивида минерал сув билан даволовчи профилакторий, Ҳамзаободда пионер лагери, бўлимларда чойхоналар, икки дала шийпони совхознинг ўз кучи билан бунёд этилди. Улуғ Ватан уруши ва совхоз ишлаб чиқаришининг ветеранлари, пенсионерлар ҳамда боқувчиси йўқ хонадонларга алоҳида ғамхўрликлар кўрсатилмоқда. Шу ўринда иккитагина мисолни келтириб ўтиш кифоя. Улуғ Ватан уруши йиллари турмуш ўртоғи ва икки фарзандидан айрилган Чиннихон ая Эҳсоновага гази, суви муҳайё этилган замонавий уй қуриб берилди. Ишчи Холматжон Мўминовга шахсий уйини қайта қуриш ва жиҳозлашда материал ва пул маблағи берилди. Фақат бугина эмас. Ўтган икки йил ичида пудратчи қурилиш ташкилотларининг кўмагида гази, иссиқ суви, электр энергияси бўлган йигирмата кооператив уй қурилиши поёнига етказилди. Уларда ишлаб чиқариш илғорлари, механизаторларимиз ҳовли тўйлари ўтказдилар. Ана шундай шинам уйларнинг яна ўн иккитаси бу йил қуриб битказилиши кўзда тутилмоқда.

Одамлар қалбига йўл топиш борасидаги уринишларимиз беиз кетаётгани йўқ. Бу совхозимиз коллективининг КПСС XXVI съезди, Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумлари қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашига самарадорлик бағишламоқда, экономиканинг кўтарилишига, энг муҳими — кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашга катта ёрдам бермоқда.

Ғуломжон ХИДИРОВ,
Олтиариқ районидаги «Пахтакор» совхози директори, район партия комитетининг аъзоси.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ЖЛОБИН
(Гомель области)

Янги газ артерияси тез ўсаётган шу саноат шаҳрининг газга бўлган эҳтиёжларини таъминлайди. Бугун ёнилғи Торжок-Минск-Ивацевичи қувурининг 215 километрли тармоғи орқали саноат корхоналарига, шаҳарликларнинг квартираларига берилди. Қувурнинг бу тармоғи жануб сари Гомелга боради. Шу билан республикани газлаштириш юзасидан беш йилликка мўлжалланган программа бажарилиб бўлади.

● ПРЖЕВАЛЬСК

Мамлакатнинг энг катта касаба союз санаторийларидан бири «Зангори Иссиқкўл» анча кенгайтирилди. Қирғизистон баланд тоғлигидаги кўл соҳилида янги корпус қурилиб, фойдаланишга топширилди. СССРнинг турли районларидан келган 250 киши бу ердан ҳамма қулайликларни топади. Иттифоқ аҳамиятидаги курорт зонасининг бошқа шифохоналари ҳам кенгайтирилди. Шифобахш иссиқ суви ва балчиқлари, жуда яхши пляжлари сероб Иссиқкўл бўйида ҳозир касаба союзларининг қарийб 130 та санаторийси, дам олиш уйлари, пансионатлар, туристик базалар, пионер лагерлари ишлаб турибди. Бу ерга ҳар йили 300 мингдан кўп киши келмоқда.

● ЛЕНИНГРАД

Ленинграддаги «Светлана» бирлашмасида микроэлектрон техникани лойиҳалаш автоматлашган системаси жорий этилди. «Ишлаб чиқиш — жорий этиш» туркуми тезлатилди, приборлар сифати оширилди. Бу приборлар халқ хўжалигининг турли тармоқларида қўлланилмоқда.

● ТАЛЛИН

Библиобус Таллин уйсозлик комбинатига тез-тез келиб туради. Ишчиларнинг ўзлари тузган графикка мувофиқ кўчма кутубхона ойига бир марта корхонада бўлади. Унинг ходимлари қурувчилар буюрган адабиёт, брошюра ва журналларни келтирадилар. Яқин фурсатда комбинатнинг ҳамма қурилиш объектларига библиобус маршрутларини очиш мўлжалланади. Китобхонларга янгича хизмат шакли Эстониянинг кўпгина корхоналарида жорий этилмоқда.

● МАРТУНИ
(Арманистон ССР)

Арманистон баланд тоғлигидаги Цаккар қишлоғининг аҳолиси бир неча секундда пойтахт билан, республиканинг бошқа шаҳарлари билан боғланиш имкониятига эга бўлди. Бу ерда 200 номерли АТС фойдаланишга топширилди. Колхознинг барча ишлаб чиқариш участкалари станцияга уланди, чўпонларнинг уйларига телефонлар ўрнатилди. Республиканинг бошқа кўп аҳоли пунктлари сингари олисдаги Мартуни райони шу беш йилликда батамом телефонлаштирилди. Арманистон қишлоқ автомат телефон станциялари 10 минг номер кўпайди ва ҳозир юз мингдан кўп абоненти бор. (ТАСС).

ГАЗЛИ:

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

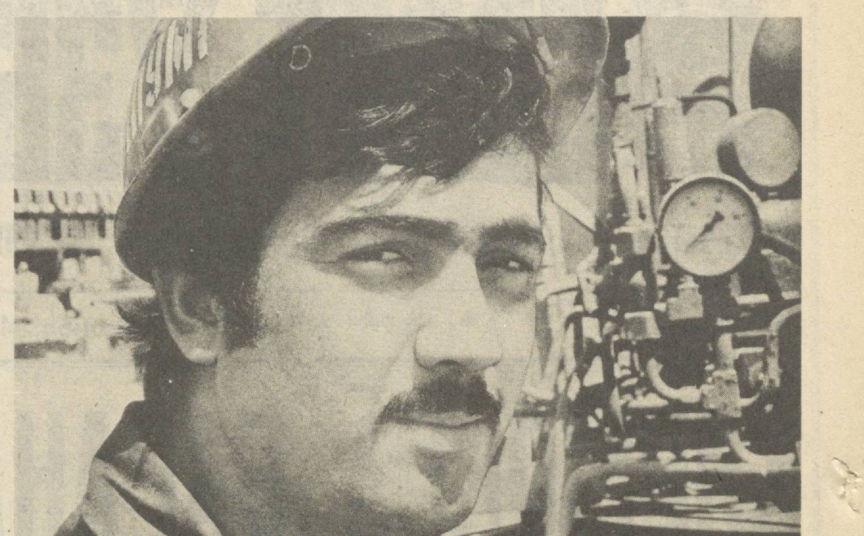

БУХОРО ОБЛАСТИ. Газлида табиий офат — зилзила оқибатларини тугатиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Бу ишда фақат Ўзбекистон вакилларигина эмас, айни пайтда қардош республикалардан келган мингдан зиёд мутахассислар бир тан-бир жон бўлиб иштирок этишмоқда. Масалан, қурувчи Елена Фадеева Татаристондан келган. У қурилиш ишларини аъло сифат билан бажаришдан ташқари смена топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этаётир. Бундай фидокор ҳашарчилар ҳамда бинокорларнинг куч-ғайратлари ўз самарасини кўрсатмоқда. Ҳозиргача Газлида табиий офат туфайли авария ҳолатига келиб қолган 20 минг квадрат метр уй-жой биноси капитал ремонтдан чиқарилди. Айни пайтда 50 та янги йиғма ғиштли уйлар бунёд этилди. Уларда 80 дан зиёд оила ҳовли тўйларини ўтказишди. Болалар боғчалари қайта тикланди. Янги мактаб биноси ўқув йили бошлангунча қуриб битказилди.

Магистрал газопроводлар бошқармасига қарашли компрессор станцияларининг ҳаммаси тўла қувват билан ишлаб турибди. Бу ердан мамлакат саноат районларига планда белгиланганидан кўра кўпроқ «зангори олов» юборилмоқда.

Ҳозир қурувчилар олдида асосий вазифа — қиш бошлангунча газлиликларни уй-жой бинолари билан тўла-тўкис таъминлаш вазифаси турибди.

Суратларда: 1. Компрессор станциясининг илғор машинистларидан Жумамурод Назаров. 2. Мана бу уйлар ҳам газлиликларни қабул қилишга тайёр.

А. Мирзажонов фотолари (ЎзТАГ).

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА — 40 ЗАРБДОР ҲАФТА

МУСОБАҚА ТЎЛҚИНИ

Улуғ Ватан урушида совет халқи эришган Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига мамлакат корхоналари ва қурилишларида социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. «40 йилликка — 40 зарбдор ҳафта» шиори остида меҳнат қилаётган коллективлар орасида Қорақалпоғистон автоном республикаси меҳнаткашлари ҳам бор.

Хўжайлидаги халқ истеъмол буюмлари фабрикасидан Султон Боймуханов, Саъдулла Файзуллаев, Рима Розимова ва Ражап Ўрозов ўртоқлар зарбдор ҳафталиклар вахтасида ишлаб, план топшириқларини муттасил ошириб адо этмоқдалар. Улар бундай муваффақиятга меҳнат унумдорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш эвазига эришмоқдалар. 1986—1989 йил ҳисобига меҳнат қилаётган бу илғор ишчилар аҳолини кундалик зарур истеъмол моллари билан таъминлаш учун курашда гилам, тикув ва дурадгорлик цехларида намуна кўрсатмоқдалар. Корхонада «40 йилликка — 40 зарбдор ҳафталик» ҳаракатига қўшилиб ишлаётганлар сафи кенгайиб бормоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

ЯНГИЛИКЛАР

ЧИГИТ ТЕКИС ЭКИЛАДИ

Чигитни керакли чуқурликка бир текис экиш муҳим. Тошкент политехника институтида ясалган сеялканинг иш органи ана шу юксак талабларга мос келади. Янги қурилмада тақсимлагич қирраси горизонталига 30-40 градус бурчак билан экиш томонига энишаб қилиб ўрнатилган. Энди унга чигит тиқилиб қолмайди.

Бу ихтиро тупроқ чуқур юмшатилгани ҳолда минерал ўғит ва органик ўғит солиб кетишга ҳам имкон беради.

ГАЗЧИЛАРГА ЁРДАМ

Газ қудуқларининг забойларида кўпинча кўп суюқлик йиғилиб қолади. Уни олиб ташлаш осон иш эмас. Ўрта Осиё табиий газ илмий тадқиқот институтининг олимлари бунинг қизиқарли ва содда ечимини топдилар. Улар кўп камерали идишга олдиндан кўпик ҳосил қилувчи юза актив модда солишни таклиф этдилар. Ана шу кўпик суюқликни камералар бўйлаб қаватма-қават юқорига кўтариб чиқади.

Бу янгилик газ қудуқларини қуритишга маблағ ва вақт сарфини камайтиради.

ЧИҚИТДАН ЕМ

Пахта саноатининг чиқитлари қуритилиб аралашмалардан тозаланса, ундан ем олиш мумкин. **Пахта саноати марказий илмий тадқиқот институти олимлари группаси шу ишларни бажарадиган самарали қурилмани ишлаб чиқди.**

Эндиликда пахта заводининг чиқитлари қуритувчи препарат билан бирга айланувчи барабанга берилади. Барабан парраклари қоришмани олиб юқорига кўтаради. Материал пастга тушар экан, қуритиш препаратини сингдириб қизийди. Айни маҳалда майда кесак, қум, майда шағал каби ноорганик аралашмалар ажраб кетади.

(ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1984 йил 30 августдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 278 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади. (ЎзТАГ).

В. И. ЛЕНИННИНГ «ХАЛҚ ДЎСТЛАРИ НИМА ВА УЛАР СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТЛАРГА ҚАРШИ ҚАНДАЙ КУРАШАДИЛАР?» АСАРИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

БУЮК ФАЛСАФИЙ АСАР

В. И. Ленининг «Халқ дўстлари нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар!» номли асари марксистик партиянинг революцион программ манифести бўлди. Ленин бу асарида XIX аср охирларида партиямиз мухолифларининг назарий ва ғоявий-сиёсий қарашларига қақшатқич зарба берди; народникларнинг амалда халққа қарши, сохта «халқ дўстлари» эканликларини тамомила фош этиб, рус марксистларининг янги типдаги революцион партия тузиш йўлидаги сиёсий вазифаларини белгилаб берди.

В. И. Ленин ўз асарида дастлаб либерал народникларнинг Материализмга ва умуман марксизмга қарши қаратилган метафизик методи ва субъектив идеализмини охиригача фош қилиб, Маркс—Энгельснинг диалектик ва тарихий материализмини ҳимоя қилди ва уни ижодий тарзда янада ривожлантирди, тарихни материалистик тушунишнинг марксистик назариясини илмий жиҳатдан чуқур асослаб берди.

Маълумки, народниклар идеализм позициясида туриб, тарихни материалистик тушунишга қарши чиқдилар. Улар ижтимоий тараққиётни айрим машҳур шахсларнинг, чунончи, айрим қаҳрамонлар, қонун чиқарувчилар, қироллар ва шу сингариларнинг иродалари, фикрлари белгилаб беради, деб даъво қилдилар. Улар социологияда субъектив идеалистик методни қўллаб, ижтимоий ҳодисалар соҳасини табиий-тарихий ҳодисалар соҳасидан ажратдилар. Улар тарихни сохталаштириб, «танқидий фикрловчи шахслар»гина жамият тарихини ҳаракатга келтирувчи кучлар, омма эса авом, фаолиятсиз, оломондир деган ғоят реакцион ғояни тарғиб қилдилар. Халқ оммаси ва шахснинг тарихда тутган ролини ана шундай бузиб кўрсатиш, народникларнинг жамият иқтисодий тараққиёт қонунларини билмасликларини, бу соҳада уларнинг идеализм ботқоғига ботиб қолганликлари натижаси эди.

Шунинг учун ҳам В. И. Ленин ўзининг «Халқ дўстлари...» асарида народниклар ва субъектив идеалистларнинг сохта назарияларига зарба бериб, кишилик жамияти тараққиётини ҳаракатга келтирувчи куч айрим шахслар, қаҳрамонлар, саркардалар ва қироллар эмас, балки меҳнаткаш халқ оммасидир, деб ёзди.

В. И. Ленин партиянинг куч-қудрати ва енгилмаслиги дастлаб унинг кенг омма билан мустаҳкам алоқадорлигида ва монолит бирлигидадир, деб таълим берган эди. Шунга кўра КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари ҳужжатларида, ўртоқ К. У. Черненконинг доклад ва нутқларида партия билан совет халқи монолит бирлигини янада мустаҳкамлаш иқтисодий ва социал ривожланиш планларини муваффақиятли бажаришнинг, халқ хўжалиги самарадорлигини оширишнинг, социалистик турмуш тарзи негизларини тағин ҳам мустаҳкамлашнинг, омманинг онглилиги ва сиёсий активлигини кучайтиришнинг ғоят муҳим шарти эканлиги уқтирилди; партиямизнинг ҳозирги даврга ва келажак истиқболга мўлжалланган ленинча реалистик сиёсати асослаб берилди.

Бу сиёсат етук социалистик жамиятнинг ҳаётий негизи бўлиб, бутун совет халқининг туб манфаатларини ифодаламоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко айтганидек: **«Бу сиёсатни бутун халқ астойдил қўллаб-қувватлаётганлиги КПСС ички ва ташқи сиёсати тўғрилигининг, бу сиёсат замон талабларига ва руҳига мос бўлиб тушаётганлигининг яққол далилидир. Партия танлаб олган йўлдан — Коммунистик бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан қатъият билан бормоқда. Доимо шундай бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай бўлаверади».**

В. И. Ленин ўзининг «Халқ дўстлари»... асарида народникларнинг Россияда капитализм «тасодифий», «сунъий» ҳодиса, у ривожланмайди, чунки капитализм ривожланиши учун ички бозор мавжуд бўлиши керак. Россияда эса, қишлоқларнинг борган сари қашшоқланиб бориши сабабли бундай бозор йўқ, деган пуч даъволарини ҳам фош қилиб ташлади.

В. И. Ленин народникларнинг метафизик концепцияларига ҳам зарба бериб, «халқ саноати» йирик ишлаб чиқаришнинг хонаки системасидан бошқа нарса эмас, бу системада энг ваҳшиёна капиталистик эксплуатация ҳукм суради, деб таъкидлади. У, капитализм ёлғиз фабрика, завод саноатида эмас, балки қишлоқда ҳам ва умуман Россиянинг ҳамма ерида ҳам аллақачон маҳкам ўрнашиб олди, аниқ тусга кирди ва жуда тайин топди, деб ёзди.

Шундай қилиб, Ленин ўзининг бу асарида народникларнинг сиёсий-иқтисодий назарияларини ҳам тор-мор келтирди. Улуғ доҳий ўша вақтда Россияда капитализмнинг ривожланиши прогрессив ҳодиса эканлигини кўрсатди, шу билан бирга унинг муқаррар ҳалок бўлишини ва пролетар революцияси орқали социализм билан алмашиниши объектив зарурият эканлигини исботлаб берди.

«Халқ дўстлари» нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар?» номли асарининг учинчи қисмида В. И. Ленин народникларнинг «тактикаси, амалий таклифлари ва сиёсий программаси»ни кескин танқид қилди: 60-70 йиллардаги народниклар билан 80-90-йиллардаги либерал народниклар ўртасидаги тафовутни аниқ кўрсатиб берди.

70-йиллардаги народниклар, деҳқон хўжалигининг майда буржуа характери ҳамда қишлоқнинг табақаланиши ҳали у қадар зоҳир бўлмаган бир вақтда майдонга чиқдилар ва деҳқон обшинаси (жамоаси) орқали социализм қуриш тўғрисида орзу қилдилар. 70-йиллдаги народниклар деҳқонларни чор ҳукуматига қарши революцион курашга чақирган бўлсалар, 90-йиллардаги народниклар Россия капитализм йўлига бутунлай кириб олган бир шароитда майдонга чиқдилар ва сиёсий курашдан тамомила воз кечиб, чор ҳукумати билан келишиш ва муроса қилишни тарғиб қилдилар. Улар чор ҳукуматидан мумкин бўлгани қадар ислоҳот ўтказиш, сўнгра «ҳеч бўлмаса бирор иложини қилиш» керак деб, подшога ёлборишгача бориб етдилар ва бутунлай разолат йўлига кириб кетдилар.

«Халқ дўстлари» ўз амалий таклифларида эксплуатацияни битиришни эмас, балки уни бир оз юмшатиш ғоясини илгари сурдилар. Улар аслида мешчан ва қулоқларнинг идеологлари эдилар.

В. И. Ленин қулоқлар манфаатини ифодаловчи либерал народниклар ва уларнинг «Русское богатство» журналидаги корчалонларининг буржуа табиати ва реакцион қиёфасини тамомила фош этиб ташлади ва ўз асарида: **«Социалистлар ҳар қандай мешчанлар идеологияси ва назариялари билан алоқаларини қатъиян ва узил-кесил узмоқлари керак, «халқ дўстлари» очган урушдан чиқарилиши лозим бўлган асосий фойдали сабоқ ана шу»** (Асарлар, 1 том, 328-бет), деб ёзди.

В. И. Ленин ўз асарининг охирги қисми ва унинг иловаларида рус марксистларининг сиёсий вазифаларини доҳиёна асослаб берди. Владимир Ильич жамиятнинг бирдан-бир илғор революцион кучи ишчилар синфи эканлигини уқтириб, рус марксистлари ўзларининг бутун революцион кураши ва ишларида ана шу синфга таянишлари, бу синфни бирлаштирмоқлари, унга социалистик онг киритмоқлари керак, деб таълим берди. Ленин рус революцион социал-демократларини марксистик назарияни янада ривожлантиришга ва уни ижодий равишда Россиянинг иқтисодий ва сиёсий шароитларига татбиқ қилишга чақирди.

Асар автори, народникларнинг социализмга эришиш учун курашда асосий куч деҳқонлар оммаси бўлиши лозим, деган фикрларининг хато ва асоссиз эканлигини кўрсатиб, бу курашда асосий, революцион етакчи куч — пролетариат эканлигини исботлади. Ленин, ўша вақтда ҳали пролетариатнинг сони кам бўлишига қарамасдан, у хўжаликнинг энг илғор шакли бўлган йирик ишлаб чиқариш билан боғланган меҳнаткаш, энг изчил революцион синф эканлигини асослаб берди.

В. И. Ленин народникларнинг жамият ҳаётида ишчилар синфининг ролинигина эмас, балки деҳқонларнинг ролини ҳам етарли равишда билмаганликларини кўрсатди ва марксистик фикр тарихида биринчи бўлиб, ишчилар синфи билан деҳқонларнинг революцион иттифоқи чоризмни, помешчикларни, буржуазияни ағдаришнинг асосий воситасидир, деган гениал ғояни илмий жиҳатдан асослаб берди.

Улуғ доҳий ишчилар синфи чоризм ва капитал қуллигига қарши курашда барча эксплуатация қилинувчи оммани ўзига эргаштириб бориши ва бу курашда гегемонлик қилиши лозим, деб уқтирди. Шу муносабат билан Владимир Ильич ўша вақтда, Россиядаги ишчилар ҳаракати билан деярли жуда кам боғланган, тарқоқ ҳолдаги социал демократик гуруҳлар ва тўгаракларни ягона бир социалистик партияга бирлаштиришдек ғоят буюк вазифани бажаришга киришди.

В. И. Ленин ўз асарини қуйидаги доҳиёна хулосалар билан тугатади: **«...рус ишчиси** барча демократик унсурларга бош бўлиб кўтарилиб чиқади, абсолютизмни ағдариб ташлайди ва рус пролетариатини (барча мамлакатларнинг пролетариати билан ёнма-ён туриб) ошкора сиёсий курашнинг тўғри йўлидан бошлаб бориб тўла ғалаба билан тугалланадиган коммунистик революцияга элтади» (Ўша том, 346-бет).

Мамлакатимизда Октябрь революцияси, сўнгра социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қозониб, ривожланган социалистик жамият қурилганлиги, социализмнинг жаҳон системасига айланганлиги, СССРда коммунистик қурилишда эришилаётган буюк муваффақиятлар В. И. Ленин асарларида баён қилган доҳиёна фикрларнинг ёрқин тантанаси бўлди.

Ҳ. ИСАМУҲАМЕДОВ,
Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институтининг доценти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ, ТОЖИКИСТОН ССР ВА ТОЖИКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТОҒЛАР БАҒРИДАГИ ГЎЗАЛ ДИЁР

ЭТЮДЛАР

2. Тиниб-тинчимас кишилар

Ҳисор тоғлари... Самолёт иллюминаторидан қараганда тизма тоғлар бамисоли юздаги бужурлардек кўринади, Бу тоғларнинг нақадар вазмин-у, улуғворлигини ҳис этмоқ учун қуйига тушмоқ, этагида сайр этмоқ керак. Шоир айтгани каби «ҳар нарса яқиндан кўринур равшан». Даралар бағрида шарқираб оқаётган сойларнинг зилол сувлари, ям-яшил сўлим қишлоқлар тароватн ҳар қандай кўнгилни сеҳрлаб олади. Тоғ бағрида бўлтак-бўлтак ерлар намхушланиб турибди, ҳисорликлар буни назардан қочирмайди, бир парчагина шундай жой бўлса ҳам ток экади, боғ-роғ қилади. Аслида, инсоннинг қўли гул, дея ҳисорликларга нисбат берилган бўлса керак.

...Фрунзе номидаги бўрдоқичилик базаси тоғлар бағрида жойлашган. Ўн йил бурун шу ерда Фрунзе номидаги колхоз бўлган. Колхоз ҳолдан тойган туядек роса «чўккан», кейин эксперимент тариқасида республикада биринчи бўрдоқичилик базаси тузилган. Умидлар яна пучга чиққан — база самара бермаган. Хўжаликка Нажмиддин Аюпов директор бўлиб келган-у... ҳисорликларнинг тили билан айтганда, база Аюповнинг иккинчи уйига айланган-у, қаддини кўтарган.

Кенг ва равон асфальт йўл юқори сари ўралган. Йўлнинг икки четида бетон ариқ, унда шилдираб сув оқади, ариқ четида шамдек тизилган дарахтлар. Тоғ белидан ошиб ўтилгач, темир панжарали дарвоза кўзга ташланади. Бу ердан бўрдоқичилик базаси нақ кафтингизда тургандек аниқ кўринади. Дарвозадан киришингиз билан хиёбон бошланади. Унинг кунчиқар томони — олмазор, кунботар томони эса токзор. Қуйида парник кўзга чалинади, ундан нарида — гулзор. Шундоқ гулзорга, чаман бўлиб ётган алвон гулларга бақамти молхоналар... Тасаввур қилинг: бир ёнда гуллар очилиб ётибди, йўлакнинг у ёғида, чиннидек тоза молхоналарда бўрдоқилар кавш қайтаради. Комплекс ҳовлисининг озодалиги шу ерда тер тўкаётган нозиктаъб кишиларга эҳтиромингни оширади.

Нажмиддин Аюпов қирқ беш ёшларда чамаси, у озғин, қиррабурун киши. Юзлари офтобда қорайган. Эгнида оқ халат. Унинг кўзлари ҳамиша кулиб туради. У боғ оралаб кетган йўлдан бизни тепаликка бошлаб чиқди. Кейин боғлар-у, маккажўхоризорларга ишора қилиб, деди:

— 374 гектар еримиз бор. Туёқ сони 5000 та. Давлатдан зиғирча ем-хашак олмаймиз, бунга зарурат ҳам йўқ. Тўғри, бизда сув танқчил, лекин еримиз баракали. Ер ҳам соғин сигирга ўхшайди, раъйини топсанг, борини беради. Йил бўйи бир неча бор бир ерда маккажўхори етиштириб оламиз. Ўн уч гектар боғ-роғимиз бор. Лимонарийдан ҳам дурустгина даромад келади.

— Базанинг йиллик ўртача даромади қанча?

— 2 миллион 603 минг сўм, — деди у.

Миллионер хўжаликда барча юмуш техника зиммасига юкланган. 260 ишчи минглаб кишининг ишини бажариши ана шундан. Уларнинг ҳар бири ўрта ҳисобда 350 сўмдан 600 сўмгача маош олишади. База биргина атиргулдан ҳар йили ўттиз-ўттиз беш минг сўм даромад қилади. Шунингдек, давлатга 1276 тонна сут сотилади. Энг муҳими, бу ерда бир кеча-ю, кундузда бўрдоқилар вазни бир килограммдан ортади. Бу республикада рекорд кўрсаткич. Ҳар бир бўрдоқининг ўртача вазни эса 480 килограммни ташкил этади. Шу боис ҳам ҳисорлик бўрдоқибоқарлар донғи Иттифоққа таралган.

Ҳисор тоғлари бағрида заргарона меҳнат қилаётган, тоғ-у, тош оралиғида бир парча ер бўлса, шуни ҳам ўзлаштираётган, заминни яшнатаётган Н. Аюпов каби тиниб-тинчимас кишилар бу юртда оз эмас. Ана шундай заҳматкашлардан бири — Ленин орденли сувчи Хўжақул Алиқуловдир. У Турсунзода районидаги Ленин номли колхозда меҳнат қилади. Хўжақул ака катта бир бригадага бош, айни чоғда пайкалларга ҳам сувни ўзи тарайди. Нега? «Энди, ҳар кимга ҳам ишониб бўлмайди-да», дейди Алиқулов кулимсираб. Гарчи бригадирнинг гапи ҳазил бўлса-да, асли бу гапда жон бор. Бригада пайкалларини кўрсангиз, шунга амин бўласиз. Улар нақ даранинг ўзгинаси. Бир пайкалнинг ўн бир тарафидан сув таралади. Хўжақул ака бу ишнинг ҳадисини олган. Шу боис ҳам ер ўжарлик қилмайди, қирқ центнерлаб ҳосил беради.

Ленин номли колхозда Алиқуловники каби 34 та бригада бор. Жами 2338 гектар ерга чигит экилади ва ҳар йили қирқ центнердан зиёд «оқ олтин» үндириб олинади.

— Бу ерлардан ҳосил олиш — игна билан қудуқ қазишдай гап, — дейди колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Асқарали Мирзаев. — Лекин еримизнинг тилини биламиз, «эркаликларини» кўтарамиз, шу сабабли у ҳам бизни доғда қолдирмайди.

Табиийки, йирик кўрсаткичлар замирида катта меҳнат ётади. Деҳқон юмушдан қочмайди, бироқ шароит нобоп бўлса, ишда унум бўлмайди. Ленин номли колхозда турмуш чакки эмас, меҳнаткашлар учун барча қулайликлар яратилган. Бу ерда замонавий типдаги тўртта болалар боғчаси ишлаб турибди, унда беш юздан зиёд бола тарбияланади. Эрта-индин яна бир йирик боғча ишга тушади. Дала шийпонлари шинам, кўчма кутубхоналар ҳамиша далада — колхозчилар хизматида.

Биз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жўра Раҳмонов бошлиқ алмашлаб экиш участкасида бўлдик. Участкада бир қарич ер ҳам исроф қилинмаган, ҳатто йўлнинг чеккаларигача, ариқлар ёқасигача пахта экилган. Бу манзарани кўриб, ия, трактор қаердан бурилиб олади, дея сўрашингиз муқаррар.

— Энди, бизда ер тўтиё, шунинг учун ҳам тирноқча жойни бўш қўймаймиз. Трактор қандай бурилади, дейсизми? Биринчи жўякни олганда қаердан бурилса, кейин ана шу издан чиқмайди. Доим бир издан юради. Ана шундай қилиб эллик центнердан ҳосил олиб ётибмиз-да, ука!

Алмашлаб экиш участкасида атиги эллик киши ишлайди. Улар йигирма гектар ерга полиз, сабзавот экишган, бу борадаги ҳосилдорлик уч юз центнердан ошиб тушади. Бу далалар серҳосил: эртанги маккажўхори ўриб олиниши билан ер ҳайдалиб, уруғ сепилади. Ҳадемай, кечки макка сўталари ҳам тирсиллаб пишади... Хуллас, ердан бир неча бор ҳосил олинади...

Ҳа, Ҳисор тоғлари бағрида ишнинг кўзини биладиган ана шундай заҳматкашлар яшайди. Қаерда бўлманг, боғ-роғга ҳам, уй-жойга ҳам, кўча-кўйига ҳам заргарона ишлов берилганлигини кўрасиз. Ҳисорликлар азалдан юрт жамолини очишга интилган. Қадим замонларда ота-боболар қўли билан бунёд этилган муҳташам меъморчилик ансамбллари шундай дейишга асос бўлади. Арк-Дарвоза, Маҳдум Аъзам мақбараси, Мадрасаи Кўҳна, Мадрасаи Нав, Карвонсарой каби обидалар қолдиғи ҳамон қад кўтариб турибди. Асрлар тўфони бу кошоналарга шикаст етказган эди, ҳозир таъмирланмоқда. Яқин кунлар ичида Мадрасаи Нав билан Мадрасаи Кўҳна асл қиёфасини касб этади.

Ҳисор тоғлари... Сиз қаерда бўлманг, чуғурлашиб юрган этак-этак болаларни кўрасиз, улар чўққига чиқар бўлса, илонизи йўлни қўйиб, тиккасига чиқишади. Шу заминнинг бўлғуси хўжайинлари — бу болалар ота-боболаридан ҳам ғайратлироқ кўринади.

Ғаффор ҲОТАМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
ТОШКЕНТ — ДУШАНБА — ТОШКЕНТ.

Катта ғамхўрлик далили

Шу йил биринчи сентябрдан бошлаб чакана нархлар пасайтирилиши Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг меҳнат аҳли фаровонлигини ошириш тўғрисида муттасил қилаётган ғамхўрлигининг яна бир далилидир. Меҳнаткашлар халқ манфаатларини кўзлаб амалга оширилган бу тадбирни қизғин маъқуллаб, ўз миннатдорчиликларини изҳор этмоқдалар.

МИННАТДОРМИЗ

Яхши хабарнинг қаноти бор дейдилар. Биринчи сентябрдан бошлаб бир қанча халқ истеъмоли молларининг чакана нархларининг арзонлаштирилгани ҳақидаги хушхабар кўпчилик қатори бизнинг хонадонимизга ҳам катта хурсандчилик олиб келди. Навқирон шаҳримиз магазинлари эса шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам гавжум бўлиб кетди. Айниқса, болаларнинг кийим-кечаклари нарх-навоси арзонлаштирилганидан жуда мамнун бўлдик.

Шу нарса эътиборга лойиқки, кейинги бир ярим йил мобайнида кўпгина халқ истеъмоли молларининг чакана нархлари уч маротаба арзонлаштирилди. Бундай ғамхўрлик учун жонажон партия ва ҳукуматимизга минг бор ташаккур айтсак арзийди. Бунга жавобан, ўз иш жойларимизда янада фидокорона меҳнат қилишга, жамиятимизнинг моддий бойлигини янада кўпайтиришга ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Ином АБДУЛЛАЕВ,
Гулистон шаҳридаги тажриба ремонт-механика заводининг электр пайвандчиси.

ХАЛҚ МАНФААТДОР

Мен ўз меҳнатим билан колхозимизда пахтачиликни ривожлантиришга озми-кўпми ҳисса қўшиб келяпман. Биз пахта қанчалик зўр меҳнат ва машаққат билан етиштирилишини яхши биламиз. Партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлиги туфайли биринчи сентябрдан нархи арзонлаштирилган товарларни тайёрлашга ҳам кўп меҳнат сарфланган. Лекин халқ манфаатини кўзлаб бу моллар нархи анча арзонлаштирилди.

Айниқса, болалар учун аталган товарлар нархининг арзонлаштирилганлиги қувончлидир. Менинг ҳам етти фарзандим бор. Уларни кийим-кечак билан таъминлашда тежаб қолинган маблағ оиламиз бюджетига қўшилади. Шунинг учун ҳам ота-оналар номидан буюк ғамхўрлиги учун партия ва ҳукуматимизга такрор ва такрор миннатдорчилик изҳор қиламан.

Айша ДЎСЖОНОВА,
Хўжайли районидаги К. Маркс номли колхоз 1-пахтачилик бригадаси аъзоси.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ЯНГИ ОТАРЛАР ТУЗИЛДИ

● Қашқадарё областидаги «Нишон» давлат наслчилик заводининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Сероб Бойқулов 607 бош қўзидан янги отар тузди.

Янги отардаги қўзиларнинг ҳаммаси семиз. Чўпон қўйларни боқиш технологиясига яхши риоя қилди, қўзиларни одатдаги муддатдан бир ҳафта олдин совлиқлардан ажратди, бу эса совлиқларга тез семириш, қишловни муваффақиятли ўтказиш учун бақувват бўлиш имконини беради.

Эндиликда «Нишон» давлат наслчилик заводининг ҳамма чўпонлари донгдор қаҳрамон усули билан ишламоқда.

ҚУРУВЧИЛАР ТУҲФАСИ

● Оқолтин районидаги Ворошилов номли кўрик совхозда чорвачилик комплекси ишга тушди. Унинг лойиҳадаги қуввати йилига юз тонна гўшт ва минг тонна сут етиштиришга мўлжалланган.

Қурувчилар чўлқуварларга комплекснинг асосий бўлимларинигина эмас, шу билан бирга ёрдамчи бўлимлари ва иншоотларини, санитария назоратини, тарози хўжалигини ҳам яхши баҳода топширдилар. Механизациялашган линия жониворлар учун мўлжалланган омбордаги пичанни ва траншеялардаги силосни бевосита биноларга етказиб беради. Янги озуқа цехи бир кеча-кундузда 30 тонна ширали концентрат озуқа ишлаб чиқаради.

Бу ерда чорвадорларнинг дам олиши ҳақида ҳам ғамхўрлик қилинган, қизил бурчак, душхоналар жиҳозланган.

Сирдарё области.

СОВХОЗНИНГ СУТ ИНДУСТРИЯСИ

● Қоракўл районидаги «Пайкент» ғаллачилик-чорвачилик совхозининг чорвадорлари инженерлик иншоотлари комплексини барпо этдилар.

Бу ерда тўрт юз бош қорамолга мўлжалланган типовой молхоналар муддатидан илгари қуриб битказилди. Айни вақтда беданн, ёввойи ўсимликларни қайта ишлайдиган, ўт талқони тайёрлайдиган кучли озуқа цехи ҳам ишлай бошлади. Сут тайёрлайдиган цех, совитиш қурилмалари, маҳсулот сифатини белгилайдиган лаборатория бор. Сельхозтехниканинг ихтисослашган бригадаси фермага техникавий хизмат кўрсатиш вазифасини ўз зиммасига олди.

Янги совхоз меҳнатчилари мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш тўғрисида ҳам олдиндан ғамхўрлик қилдилар. Улар қурилаётган ферма атрофида янги ерларни ўзлаштириб, бу майдонларда мўл ем-хашак экинларини етиштирдилар. Ердан самарали фойдаланиш мақсадида озуқабоп экинлар асосий майдонга бирга қўшиб экилди. Ферма билан ёнма-ён бир йилга етадиган миқдорда пичан ғарамлаб қўйилди. Хўжаликда қурилиш ишлари тугалланмасдан анча олдин соғин сигирлар подаси ташкил қилинган эди.

(ЎзТАГ).

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРХЛАР

ҲАЛОЛ ВА ЖИДДИЙ МУЗОКАРАЛАР УЧУН

Совет раҳбари СССРнинг барча мамлакатлар ва халқлар хавфсизлиги манфаатларини эътиборга олувчи аҳдномаларга эришиш йўлини топишга қаратилган мулоқотга, ҳалол ва жиддий музокараларга тайёр эканлигини яна бир бор таъкидлади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари хусусида чет эл оммавий ахборот воситалари билдираётган жуда кўп фикр ва мулоҳазаларнинг асосий мазмуни мана шундан иборат.

«Вашингтон пост» газетаси бундай деб ёзади: Совет Президенти Константин Черненко халқаро кескинлик хатарли равишда кучайиб кетганлиги учун айбни ҳозирги АҚШ маъмурияти зиммасига юклади ҳамда Қўшма Штатларни қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш масалалари соҳасидаги ўзининг салбий позициясини жаҳон жамоатчилигидан яширишга уринмоқда ва Американинг ҳарбий потенциалини кўпайтирмоқда, деб айблади. Савол-жавобларни АҚШ республикачилар партиясининг программасига ва президент Рейганнинг яқинда берган баёнотларига Совет Иттифоқининг жавоби деб ҳисоблаш мумкин, Рейганнинг баёнотлари Совет Иттифоқида қаттиқ танқид қилинган эди, деб ёзади газета.

«Нью-Йорк таймс» газетаси К. У. Черненконинг космосни ҳарбийлаштиришнинг олдини олиш тўғрисида АҚШ билан бир битимга келиш «бошқа стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш масалаларини ҳал этишга кўмаклашган бўлур эди», деган сўзларини алоҳида бўрттириб кўрсатмоқда. Константин Черненко Қўшма Штатлар умуман ядро қуролларига тааллуқли масалаларни кўриб чиқишни талаб қилиш орқали айни космик қуролни тақиқлаш тўғрисида музокаралар ўтказиш имкониятини қўпораётганини уқтириб ўтди, деб ёзади газета.

Совет раҳбари халқаро вазият кескин чигаллашганлигининг, уруш хавфи кучайганлигининг ҳақиқий сабабларини бутун дунёдаги оддий кишиларга тушунарли тилда очиб ташлади, деди Америкадаги «Хотин-қизлар, тинчлик учун курашингиз!» деган урушга қарши оммавий ташкилотнинг активларидан бири **Нэнси Смит** ТАСС мухбири билан суҳбатда. Республикачилар партияси буюк давлатчилик даъволарини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва АҚШнинг ҳозирги дунёдаги роли ва ўрни тўғрисидаги тасаввурларни бўрттириб, шу тариқа инсониятни ядро урушига, ўзини-ўзи ўлдириш жарига судраётганини АҚШдаги тобора кўпроқ кишилар тушуниб олмоқдалар. Миллион-миллион америкаликлар ўз мамлакатининг ҳукуматини ақл-идрок овозига қулоқ солишга ҳамда Совет Иттифоқининг кўпдан-кўп тинчлик ташаббусларига амалий жавоб беришга, қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисида СССР билан музокаралар ўтказиш тўғрисидаги фикрини тубдан қайта кўриб чиқишга чақирмоқдалар, — деди Нэнси Смит. К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавобларидан маълум бўлишича, Совет Иттифоқи АҚШ билан мулоқотга тайёр. Бундан буёнги иш Америка томонига боғлиқ бўлиб қолди.

Совет раҳбари К. У. Черненко Совет Иттифоқи Қўшма Штатлар билан мулоқот бошлашга интилаётганини айтди, деб уқтиради Америкадаги **Ассошиэйтед Пресс** агентлиги. У Совет Иттифоқининг позициясини баён этиб, СССРнинг космик қуролларни тақиқлаш хусусида музокара бошлаш тўғрисидаги таклифига Вашингтон ҳали ҳам жавоб қайтармаганлигини таъкидлади.

Чехословакия радиоси К. У. Черненко жавобларининг тўла текстини эшиттириб, Совет Иттифоқи доимий жиддий ва аниқ-равшан музокаралар тарафдори эканини билдириб келаётганлигини, СССР ҳозирги АҚШ маъмурияти билан ўзаро муносабатларида ҳам мавжуд бўлган масалаларни ҳал этиш йўлларини қидиришга айни шу позицияда туриб ёндашаётганлигини таъкидлади.

Будапештда чиқадиган **«Непсава»** газетаси К. У. Черненконинг жавоблари тўғрисидаги хабарни «Совет Иттифоқи музокаралар ўтказишга ўзининг тайёрлигини тасдиқламоқда» деган сарлавҳалар остида босиб чиқарди.

(ТАСС, 3 сентябрь).

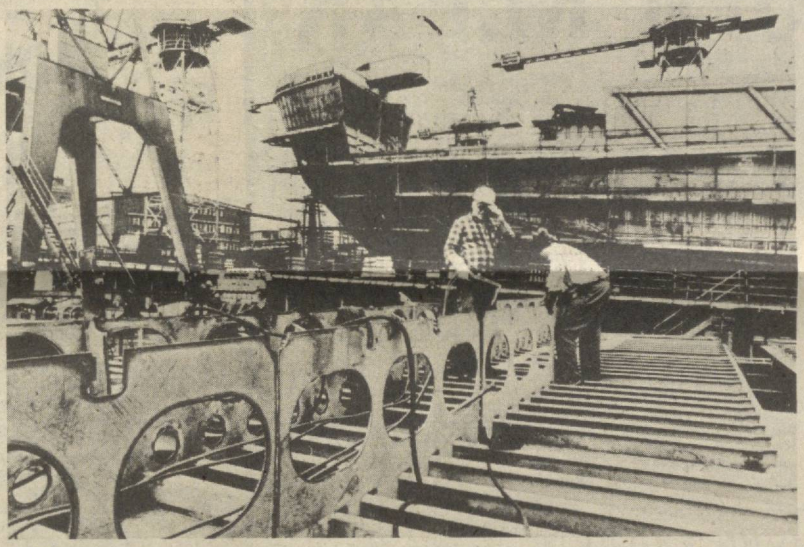

ПОЛЬША. А. Варский номли Шчецин верфида барпо этилган кемаларни бугунги кунда жаҳоннинг қатор портларида учратиш мумкин. Илмий-тадқиқот кемалари, нефть қазиб олувчилар учун хизмат қиладиган замонавий буксир, танкерларга буюртмачилар жуда кўп. Суратда: А. Варский номли верфда. Ҳозир бу ерда Совет Иттифоқи буюртмасига биноан навбатдаги кема юзага келтирилмоқда.

ЦАФ-ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БАЙРУТ. Жанубий Ливан ватанпарварлари исроиллик оккупациячиларга кетма-кет зарба бермоқдалар. Улар Сайдада ва шу шаҳардан жануброқда яна иккита муваффақиятли операция ўтказдилар. Исроилнинг механизациялаштирилган соқчилари ватанпарварлар жойлаб қўйган минага урилиб портлаб кетдилар, шундан кейин улар автоматдан ўққа тутилди. Босқинчиларнинг аскарларига ва техникасига талафот етказилди, деб хабар қилди Ливан радиоси. Жазоловчи бўлимлар шу районларни қуршаб олиб оммавий тинтув ва текшириш ўтказдилар.

Ўтган якшанба куни оккупациячи қўшинлар Ливаннинг жануби билан мамлакатнинг қолган қисми ўртасидаги ҳамма йўлларда автотранспорт қатновини тўхтатиб қўйдилар. Бу чора Исроилнинг Жанубий Ливанни ўзига қўшиб олиш йўлида қўйган навбатдаги қадами бўлди, деб уқтиради Ливан матбуоти.

● НЬЮ-ЙОРК. 3 сентябрда АҚШда расмий меҳнат куни нишонланмоқда. Мамлакатнинг ҳукмрон доиралари барча мамлакатлар меҳнаткашларининг Халқаро бирдамлик кунига қарама-қарши тарзда бу кунни «барча американликларнинг» «меҳнат билан капиталнинг иттифоқи»ни шарафловчи синфдан ташқари байрами тарзида режалаштирганлар.

Бироқ миллион-миллион меҳнаткашлар капиталистлар билан меҳнаткашларни муросага келтириш йўлидаги бу уринишни қатъиян рад қилмоқда. Шу куни Нью-Йоркда, Чикагода, Питтсбургда, Омахада, ўнлаб бошқа шаҳарларда намойишлар ўтказилади, уларнинг қатнашчилари монополияларнинг Рейган маъмурияти бошчилигида меҳнаткашлар ҳуқуқларига ва турмуш даражасига қилаётган ҳужумига қарши норози эканликларини изҳор этадилар.

(ТАСС).

НЕВАДАДА ПОРТЛАШ

АҚШ Невада штатидаги полигонда навбатдаги ядро қуролини портлатди. Расмий вакилнинг қайд этишича унинг қуввати салкам 20 килотоннага борган.

Шу билан АҚШда йил бошидан буён ер остида ўнинчи марта ядро қуроли синаб кўрилганлиги маълум қилинди. (ТАСС).

ҲАЁТИЙ МУҲИМ МАСАЛА

Тинч океаннинг жанубий чеккаси бепоён кенгликларида жойлашган кичик бир орол давлати Тувалу пойтахти Фунафути шаҳри ўтган ҳафта жаҳон халқаро ахборот агентликларининг диққат марказида бўлди. Хўш, планетанинг шу олис бурчагига бу қадар зўр қизиқиш билан қаралганлигига сабаб нима?

Тинч океан жанубий қисмидаги мамлакатлар анжуманининг Фунафутида бўлиб ўтган навбатдаги сессиясида мана шу маҳаллий коалицияга аъзо бўлган 13 давлатнинг ҳукумат бошлиқлари Тинч океан хавзаси жанубидаги жуда кенг районни ядросиз зона деб эълон қилиш тўғрисидаги шартнома лойиҳасининг асосий қоидаларини келишиб олдилар. Шартномада, жумладан Тинч океан жанубий қисмида ядро синовлари тақиқланиши, регион мамлакатларининг ядро қуроли ишлаб чиқаришдан ва уни ўз территориясида жойлаштиришдан воз кечиши, шунингдек океан чуқурликларидан радиоактив чиқитларини кўмиш учун фойдаланишни тақиқлаш кузда тутилади.

Фунафутида қабул қилинган қарорлар Вашингтон ва Парижда, Токио ва Лондонда жиддий саросималик уйғотди. Чунки Пентагон стратеглари бу районни «Тинч океан ҳалқаси»нинг стратегик жиҳатдан муҳим участкаси деб билмоқдалар. Улар Японияиинг шимолий соҳиллари ва Корея ярим ороли жанубидан то Филиппин архипелаги шарқий чеккаларигача ва Австралиянинг жанубий чегараларигача АҚШнинг «ҳаётий манфаатлари доираси» деб эълон қилинган ер куррасининг ғоят катта регионини ана шу «ҳалқа»га қисиш ниятидадирлар. Америка ва Англия ҳарбий кемаларининг, ракета ташувчи сув ости кемаларининг ва ядро қуроли ортилган стратегик авиация самолётларининг маршрутлари Тинч океан ҳавзаси жанубий қисмидаги мамлакатларнинг территориал сувлари ва осмони орқали ўтган.

Сессия давомида ядро қуроли бўлган кемалар ва самолётлар учун регион мамлакатларининг территориал сувлари, портлари, ҳамда аэродромларини ёпиб қўйиш тўғрисидаги масала яна ўткир қилиб қўйилди. Янги Зеландия, Вануату, Папуа Янги Гвинея, Соломон ороллари шуни талаб қилиб чиқмоқда. АҚШ билан ҳарбий иттифоқ тузган Австралия бунга тескари позицияни эгалламоқда. Тинч океаннинг жанубий қисмида чинакам ядросиз зона вужудга келтириш мухолифлари сессияда раислик қилган Австралия бош министри Р. Хоукнинг тазйиқи остида анжуман қатнашчиларига муросасозликдан иборат таклифни — ядро қуроли бўлган ажнабий кемалар ва самолётларни киритиш тўғрисидаги масалани ҳар бир мамлакат якка тартибда ҳал қилсин, деган таклифни тиқиштиришга муваффақ бўлдилар.

Фунафутидаги сессия Тинч океан ҳавзасидаги мамлакатларда урушга қарши, ядро қуролларига қарши оммавий ҳаракатлар мислсиз юксалган бир вазиятда ўтди. Япония ва Филиппинда, Австралия ва Янги Зеландияда регион давлатларининг АҚШ ҳукмрон доираларининг жаҳон миқёсидаги агрессив стратегиясига жалб этилишига қарши кучли норозилик намойишлари тўхтамаяпти. Буларнинг ҳаммаси Тинч океан жанубидаги мамлакатлар анжуманининг ишига таъсир ўтказди. Сессия шуни яна бир бор намойиш этдики, Вашингтоннинг зўр бериб уринишига қарамай, Тинч океан жанубий қисмини ядросиз зона деб эълон қилиш ғоясини регионлаги мамлакатларнинг кўпчилиги қўллаб-қувватламоқда.

А. ПЕТРОВ.
(ТАСС).

ТОКИО:

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИГА ОЧИҚ ХАТ

1983 йилнинг 1 сентябрида разведка мақсадларида Совет Иттифоқи осмонига бостириб кирган Жанубий Корея самолёти билан юз берган ҳодисани текшириш билан шуғулланган Япониянинг бир группа сиёсат ва жамоат арбоблари, обрўли обзорчилари АҚШ президенти Рейганга очиқ хат юборишга қарор қилди. Бу хатнинг тексти 31 август куни Япония парламентида маҳаллий журналистлар ва чет эл журналистлари учун ўтказилган матбуот конференциясида эълон қилинди.

Хат авторлари (улар орасида парламент депутатлари Т. Уцуномия, Х. Дэн, Япония касаба союзлари бош кенгашининг раиси Т. Курокава, таниқли ҳарбий обзорчи Т. Маэда бор) президент бошчилигидаги маъмурият Жанубий Корея авиакомпаниясининг самолёти билан юз берган воқеа тўғрисидаги ҳақ гапни зўр бериб афкор оммадан ҳамон яшириб келаётганлиги ва юз берган фожиага ўзининг дахлсизлигини шу тахлитда исбот этишга уринаётганлигидан улар шахсан Америка президентига мурожаат этишга мажбур бўлганликларини айтганлар.

Хатда келтирилган кўпдан кўп фактлар Жанубий Корея ҳаво кемаси СССРнинг осмон чегараларини гўё «билмасдан» қўпол суратда бузганлиги тўғрисида Вашингтонда тузилган сохта назариядан нишон ҳам қолдирмади. Ҳолбуки, бу назария самолётнинг миссияси жосуслик тусида бўлганлигини яширмоғи керак эди. Хатда таъкидланадики, учишни бошқариш ва уни назорат этиб туриш неча бор параллел системалари билан таъминланган ҳамда Жанубий Кореянинг энг тажрибали учувчиларидан бири (у жами 6618 соат учган, ҳарбий ҳаво кучларида ва Жанубий Корея президенти шахсий самолётининг штурвали ёнида хизмат қилган киши) бошқарган «Боинг-747» самолёти белгиланган курсидан тасодифан қарийб 500 километр четлашиб кетиши мумкин эмасди.

Шу муносабат билан мактуб авторлари АҚШ ва Пентагон махсус хизматлари Совет ҳаво ҳужумидан мудофаа системаси тўғрисида маълумот тўплаш учун АҚШ Жанубий Корея олий раҳбарлари ўртасидаги аҳдлашувлар асосида шу самолётдан фойдаланган эмасмикинлар? — деган қонуний бир саволни берадилар.

Хатни тузувчилар Жанубий Корея самолётининг 29 кишидан иборат, яъни нормадан анча кўп экипажи аъзолари тўғрисидаги маълумотлар нима учун ҳанузгача эълон этилмаганлигига, нима учун Американинг ҳукумат органлари «Боинг» экипажи билан Жанубий Корея компаниясининг Анкориждан бери кетма-кет учиб келаётган ва «015 рейси»ни бажарган бошқа бир самолёти ўртасида олиб борилган сўзлашувлар мазмунини ҳанузгача ошкор этмаётганликларига президент Рейган жавоб беришини талаб қилганлар.

Сўнгги рейсга учиб кетишдан сал олдин АҚШ ҳарбий-ҳаво кучларининг Эндрюс базасида Жанубий Корея самолётининг ичида нима ишлар қилинганлигини, нима учун Американинг Сент-Лоренс, Шемия оролларидаги кузатиш станциялари, шунингдек чегара бузган самолётнинг СССР осмонида учишини узоқ вақт кузатиб борган Эр Эс-135 разведкачи самолётнинг экипажи самолёт курсдан четлашганлиги тўғрисида унинг учувчиларини огоҳлантирмаганлигини ҳам Рейган тушунтириб бериши таклиф этилади. Хатда Америка президенти бундан бир йил аввал 1 сентябрь куни Япония денгизи устида рўй берган ҳодисанинг барча тафсилотларидан жуда яхши хабардор қилинганлиги ҳам айтилади.

Қилинган жиноятнинг айбдорини аввало ана шу жиноят наф келтирадиган кишилар орасидан излаш лозимлиги яхши маълум, дейилади ҳужжатда. Жанубий Корея самолёти билан юз берган ҳодиса Совет Иттифоқига ҳеч бир наф келтирмагани ҳолда АҚШ президенти учун катта сиёсий муваффақият бўлиб чиққанлиги очиқ-ойдиндир. Рейган маъмурияти Совет ҳаво ҳужумидан мудофаа системаси тўғрисида муҳим стратегик маълумот олишдан ташқари Советларга қарши кайфиятни з ў р а й т и р и ш ҳамда қитъалараро янги МХ баллистик ракеталари ва химиявий қуролларни ишлаб чиқиш ва уларни кўпайтиришга кетадиган ҳарбий маблағлар тўғрисидаги қонун лойиҳасини конгрессдан тасдиқлатиб олиш учун шу ҳодисадан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш ниятида эди.

Япония сиёсат ва жамоат доираларининг вакиллари Вашингтон маъмурияти Жанубий Корея самолёти билан юз берган иғвогарлик тафсилотларини яширишга муваффақ бўла олмайди, деган ишончни билдирадилар. Улар ҳодиса вазиятларига тааллуқли саволларга Рейган тўла-тўкис жавоб бермагунига қадар, у президент лавозимига даъвогар бўлиш ҳуқуқига эга бўлолмайди, деб таъкидлайдилар. Хатни тузувчилар уни АҚШ президентини сайлаш арафаси — октябрь ойида Американинг «Вашингтон пост» ва «Нью-Йорк таймс» деган катта-катта газеталарида эълон қилишни мўлжалламоқдалар.

С. ЛОГАЧЁВ.
(ТАСС мухбири).

КИТОБ ЯРМАРКАСИ

Бугун Ўзбекистон пойтахти— Тошкентнинг «Юбилейний» спорт саройида VIII Бутуниттифоқ улгуржи — чакана китоб ярмаркаси очилади.

Ярмаркада иттифоқдош республикаларнинг 250 га яқин китоб савдоси ташкилоти қатнашади.

Алишер Навоий номли ўзбек давлат академик опера ва балет театри ёнидаги майдон, Шеърият хиёбони Тошкент давлат университетининг асосий корпуси, йирик завод ва фабрикалар ва бошқа жойларда очилган китоб бозорлари китобхонлар билан гавжум.

«Китоб — миллий маданиятларни ривожлантириш хизматида» шиори остида ўтаётган ярмаркадан мақсад — совет адабиёти ютуқларини пропаганда қилиш, иттифоқдош республикалар ўртасида китоб фондларини айирбошлаш, илм-фан, техника, санъат ютуқлари билан таништиришдан иборат. Китоб савдосида белорус, украин, туркман, тожик, қирғиз, қозоқ, грузин, молдаван, қозоқ, грузин, кабардин ва бошқа қардош халқлар адабиётининг ажойиб намуналари миллий ва рус тилларида намойиш этиляпти. Булар орасида В. Маяковский, Ш. Руставели, Ж. Верн, Т. Драйзер, Э. Золя, Р. Роллан, О. Бальзак, Г. Флобер, А. Маруа, Ф. Купер, Марк Твен каби классикларнинг асарлари ҳам бор.

Китоб бозорида ўзбекистонлик ёзувчилар ўзларининг 70 номдаги ижтимоий-сиёсий, илмий, адабий-бадиий асарлари билан қатнашмоқдалар.

Пойтахтда ўтаётган навбатдаги Бутуниттифоқ китоб ярмаркаси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик тўйига муносиб тўёнадир.

Н. АЛИХОНОВА.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ ЯНГИ АСАР САҲНАЛАШТИРДИ.

САНЪАТ ОЛАМИДА

ХАЙРИХОҲЛИК РАМЗИ

Ҳамза номли театр янги мавсумнинг дастлабки кунларида саҳналаштириб бўлинган ва томошабинлар томонидан илиқ кутиб олинган бу спектакль А. Проханов, Л. Герчиковлар асари асосида яратилди. Спектакль қўшни Афғонистонда Савр инқилобини мустаҳкамлаш учун курашаётганларнинг, контрреволюцияга қарши аёвсиз жанг қилаётган ватанпарварларнинг қаҳрамонликлари ҳақида, шунингдек, уларга яқиндан ёрдам бераётган совет кишиларининг беғубор интилишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

— Бугунги кунда ўз инқилобини ҳимоя қилиш учун оёққа қалққан қўшни афғон халқининг курашига хайрихоҳлик сифатида ушбу спектаклни тайёрладик, — дейди режиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Баҳодир Йўлдошев. — Асар коллективимизнинг афғон халқи билан бирдамлиги, ақл-идрок, инқилобнинг ғалабасига бўлган қатъий ишончи, деб эътироф этилган экан, бундан бениҳоя хурсандмиз.

Спектаклдаги асосий ролларни Ўзбекистон ССР халқ артисти Тўйчи Орипов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Толиб Каримов, актёр ва актрисалардан Сайёра Юнусова, Теша Мўминовлар ижро этишмоқда. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР Давлат мукофотининг лауреати Георгий Брим асар руҳига мос безаклар ишлади. Таржимон — шоир ва драматург Машраб Бобоев.

«Афғон репортажи», спектакли театр коллективининг ғоятда муҳим, масъулиятли мавзуга бўлган садоқатини, уни талқин этишдаги маҳоратини кўрсатди.

Суратларда: «Афғон репортажи» спектаклидан саҳналар. К. Ромеев фотолари.

УЙЛАР КЎПГА ЧИДАЙДИГАН БЎЛАДИ

Фарғона политехника институтининг олимлари чўкадиган ва шўрхок ерларда қурилувчи қишлоқ хўжалик бинолари учун кўтарувчи конструкциялар тайёрлаш самарали методини ишлаб чиқдилар. Бу янгилик меҳнат сарфини 25 процент, материал кетишини 10 процент камайтиради.

Илгари мураккаб инженер-геологик шароитли ерларда ва сейсмик районларда уй-жойлар ва кам қаватли маъмурий биноларни қуришда қуйма бетон пойдеворлар қўйиларди. Аммо орадан 3—4 йил ўтгач, сизот сувнинг емирувчи таъсирида бетон ишқорланиб, аста-секин уваланиб кетарди. Фарғоналик олимлар ана шу конструкциялар ўрнида маҳаллий хом ашё (қумтепа қуми, ювилган шағал ва ҳоказо) аралаш полимербетон негизида тайёрланган қозиқлар ишлатишни таклиф этдилар.

Махсус барпо этилган полигонда ўтказилган экспериментал тадқиқотлар бу метод иншоотларнинг чидамлилиги, пишиқлиги ва зилзилабардошлигини анча оширишини кўрсатди. Қозиқ ишлатилганда ҳар бир бинода бир ярим-икки минг сўмдан маблағ тежалади.

Шу йилнинг охирига бориб «Ферганаводстрой» трести қўриқ ерларда янгидан барпо этилган «Ғалаба» совхозининг қўрасида қозиқ пойдеворли дастлабки биноларни қура бошлайди.

(ЎзТАГ).

ЮРАК ЁНМОҒИ КЕРАК

Икки смена оралиғида ўтказиладиган цех ишчилари мажлиси жиддий тус олиб кетди.

— ...Ип узилса ҳам, машинанинг овози бир парда баландроқ чиқса ҳам механикни чақирасиз... Орангизда беш-олтита ана шунақа ёшлар бор. Очиғини айтганда улар попоп машинаси билан муомала қилишни билишмайди, аниқроғи иш қуролларини аямайди, — жиғибийрони чиқиб сўзларди механик Эркин Ғуломов. — Мана Мунаввар опангиз ёки Рашидахон, Маъсуда... Нега улар ҳуда-беҳудага механикни ҳам, цех бошлиғини овора қилишмайди...

— Биз ҳам улардай бўлайликчи, — луқма ташлади ёш ишчилар орасидан кимдир.

— Улар шу даргоҳга ишга келишганда, сиздек, балки сиздан ҳам ёш эдилар. Ўн беш йил попоп машинасини электр токисиз ишлатишди-я. Ипакни ҳам қўлда ўрашарди. Рассом ҳам ўзлари эди. Шу Мунаввар опангиз боласини аравачада олиб келиб ишларди. Эндичи? Ипак ўраш цехи алоҳида, расм солиш цехи бошқа. Машинани-ку токка улаб қўйсангиз, бас, юриб кетаверади. Боғча, ясли...

— Ҳар куни юз ювмай, соч тарамай, пардоз-андоз қилмай ишга келмайсиз-а, — механик яна ўша ёшларга мурожаат қила бошлади. — Машина ҳам одамга ўхшайди. Ҳар куни уни тозалаб, мойлаб туриш керак. Унинг созлиги биз —. механикларгагина эмас, сизларга ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ...

Эркинжоннинг куюнганича бор, ўйлади бир чеккада ўтирган Мунаввар опа. Тўғри, ёшлар катта куч. Ўзи ишлайдиган шу попоп цехида 550 дан ортиқ ишчи бўлиб, аксарияти ёшлар. Салкам ўттиз йиллик иш фаолиятида бу даргоҳга қанча ёш ишчи келиб-кетмади. Қўнган жойини ошиён санаб, бунга меҳр қўйиб кетганлари ҳам, ландовурлик, ишёқмаслик туфайли ҳамон ҳаётда ўз ўрнини тополмаётганлар ҳам бор. Бахти бор экан, шогирдларининг бирортаси ҳам юзини ерга қаратмади. Холида Насриддинова ҳозир ўзи иш ўрганган, вояга етган попоп цехида бригадир. Ҳалима Шоакбарова эса технолог. Институтда сиртдан ўқийди. Дилором Тиллаева, Шоиста Имомова... Кечаги шогирдлари бугун устоз. Гап шундаки, касбингни онангдай, Ватанингдай, ёрингдай севмоғинг, ардоқламоғинг керак. Ана шунда унинг қийинчилиги ҳам билинмайди. Ана шунда ишингнинг миридан сиригача билиб олгинг келаверади. Танлаган касбинг сени қизиқтирмаётган экан, тезроқ унинг баҳридан кеч. Умрингни зое ўтказма. Ёшлар билан бу ҳақда жиддий суҳбатлашиб оладиган кези келганди. Лекин бу алоҳида, жиддий масала. Ҳозир юраги бошқа бир масалада ёниб турибди. Шу ҳақда шу бугуноқ маслаҳатлашиб олмаса бўлмайди.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

Маданиятимиз ривожланган сайин одамларнинг халқ амалий санъатига, анъаналарига иштиёқмандлиги кучайиб бормоқда. Мана, оддий бир мисол. У қайси тўйга борса, тўйхонанинг тўрида кўзни қамаштириб гулкўрпа ёки палак лов-лов ёниб туради. Бу ҳар хонадонда бундай зеби-зийнатларнинг кўплигиданми?! Йўқ, албатта. Агар битта маҳаллада битта палак бўлса ҳам, юзта тўйга татийди. Гап ўзбек халқининг ўз миллий санъати, анъаналарига фидойилиги ва садоқатида. Одамлар бундай санъат буюмлари музейлардагина эмас, уйларини ҳам безатишни хоҳлашяпти. Халқнинг санъат асарларига бўлган бундай эҳтиёжини қондирса бўладими? Кейинги пайтларда Мунаввар Қорабоева шу ҳақда жиддий ўйлайдиган бўлиб қолди. Магазинларга кирганда ўз фабрикаси ёрлиғи билан чиқарилган буюмларнинг қайси бири харидоргиру қай бирлари пештахтада чанг босиб ётганини кузатиб юрди. Палак, гулкўрпа, сўзаналарга халқнинг эҳтиёжи жуда катта. Попопда тикилган ёстиқ жилд, эшик пардаларнинг савдоси эса суст. Шундай молларнинг ишлаб чиқариш планини қисқартириш ҳисобига палак, гўлкўрпа, сўзаналарнинг ишлаб чиқариш планини ошириш мумкин эмасми?! Ахир уларнинг ҳар икковига ҳам сарфланадиган материал ҳам, ипак ассортиментлари ҳам бир хил бўлгандан кейин нега мумкин эмас. Албатта мумкин. У ҳозир ҳамкасблари билан шу ҳақда маслаҳатлашиб олмоқчи. Улар нима дейишаркин? Шунга қараб гапни бир ерга қўйиб, керак бўлса, масалани корхона умумий йиғилишига олиб чиқади.

Цехдошлари унинг фикр-мулоҳазаларини бир овоздан қўллаб-қувватлашди.

Қорабоевага ўхшаган юздан ортиқ коммунистнинг ташаббускорлиги, фидойилиги туфайли ҳам попоп цехи фабрикада энг авангард цех ҳисобланади. Унда ишлаб чиқарилаётган 30 га яқин хилма-хил маҳсулотнинг деярли ҳаммаси давлат Сифат белгисини олган.

Мунаввар опанинг чевар қўлларидан нафис гуллар бодроқдай бодраб боради. Чойшаб баргикарам ипакда тикила бошлади. Кетидан оқ, қизил, пушти, зангори, гунафша билан турланди. Димоғингизга нақ баҳор онларининг нафаси келгандай енгил сезасиз ўзингизни. Мунаввар опа-ку ҳар гал попоп тикишга ўтирганда ўзини анвойи гуллар аро юргандай, боғ сайридагидек ҳис этади. Кўнгли укпар гуллардай тоғ-тоғ кўтарилиб, кўкрагига бахт шамоли қўнади...

У ишдан уйига қайтиб, қизи Матлуба қўлида чақалоғи билан келганини кўрди-ю баҳри баҳори янада очилиб кетди. Келини Тожихон дастурхонга таклиф этди.

— Ойижон, келинингиз республика «Госкомсельхозтехника»сига оператор бўлиб ишга кириб келибди, — деди ўғли Нўъмонжон.

— Яхши бўлибди, — самимий жилмайиб қўйди она. Болаларингизнинг уччови ҳам боғчада бўлгандан кейин ишлаган яхши.

Қайнонаси унинг попопни ўрганишини жуда-жуда истаётганини, бу ишига эса у қадар рағбати йўқлигини келини биларди. Шундаям қаршилик кўрсатмаганидан хурсанд бўлиб кетди. Бу пайт қайнонанинг қалбидан эса кўнгилга бир нарса деб бўлармиди, ҳар ким ўзи суйган ошини ичади-да, деган ўй кечди.

— Болам ухлаганда шунақаям тикким келадики, ойижон, — деди Матлубаси. — Машинам йўқлиги учун қўлим калта...

— Ўғлим, эртагаёқ попоп машинамни синглингникига элтиб бер. Эрмак қилиб турсин. Тағин тикишдан қўли чиқиб кетмасин.

Матлуба қувонганидан онасини қучиб олди.

Қизи илгари келганларида ҳам бунга неча бор шаъма қилганди. Лекин онасининг илинжи бошқа ёқда эди-да. У келинимнинг ишқи зора попопга тушиб қолса-ю, унга ўргатсам деб...

Мунаввар Қорабоева етти қизидан учтасини попопга ўргатди. Уларни ўзи ишлайдиган Тошкент бадиий буюмлар фабрикасига ишга олиб келди ҳам. Маҳбуба ҳозир тайёр маҳсулотлар цехида ишлайди. Бошқаси эса ўзи севган соҳага ишга ўтиб кетди. Матлубагина онасининг касбига содиқ қолди. Олдида бола, қўлида бола, декрет отпускасида-ю, ўзида ишга иштиёқ сезган, бу нозик ишга юраги талпинган экан, бўламан дегани шу-да. Унинг удумини тутгани шу-да. Бунақа онларнинг садағаси кетсанг арзийди.

Д. МАҲМУДОВА.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ЎҚУВЧИЛАР СПАРТАКИАДАСИ

ОММАВИЙЛИК КЎРИГИ

Республикамиз пойтахтида ўзига хос спорт байрамига ҳозирлик кўрилмоқда. Бугун Тошкентда мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVII Спартакиадаси программасидан ўрин олган спортнинг дастлабки тури — қўл тўпи бўйича мусобақалар бошланади. Улуғ Ватан урушида совет халқи эришган Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган ўқувчилар Спартакиадаси спортнинг жами 28 тури бўйича ўтказилади.

Мамлакатимиз спортининг резервлари кўриги — Спартакиада мусобақаларига пухта ҳозирлик кўрилди. Пойтахтимиз ва республиканинг бир қатор шаҳарларидаги йирик спорт базалари Спартакиада иштирокчилари ихтиёрида бўлади. Жумладан, марказий «Юбилей» спорт саройида Москва Олимпиадасида фойдаланилган гимнастика ускуналари жиҳозланди. Бу ерда гимнастика ва акробатика бўйича баҳслар ўтказилади. Ёш футболчилар «Қибрай» спорт комплекси, тракторсозлар ҳамда «Средазкабель» заводлари стадионларида тўп сурадилар. Ватерполчиларни «Меҳнат резервлари» спорт комплексининг бассейни, сузувчиларни Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий Округининг мовий йўлкалари чорлайди. Шунингдек, Спартакиада программасига илк бор киритилган синхрон сузиш, сувга сакраш мусобақалари В. Митрофанов номидаги сув спорти саройида ўтказилади. Эшкак эшувчилар Самарқандда ўзаро куч синашадилар. Енгил атлетикачилар эса Марказий «Пахтакор» стадионида маҳорат кўрсатишга шайланишмоқда. Республика пойтахтининг «Ёшлик» спорт аренаси, Қиличбозлик зали каби иншоотларнинг ҳам гавжум бўлиши кутилмоқда. Велопойгачилар Наманган треки билан Олмалиқ шоссе йўлида марра сари интиладилар, Тошкент циркида эса боксчилар рингга чиқадилар.

Ўқувчилар Спартакиадасида жами 10 мингга яқин спортчи иштирок этади. Мусобақада республикамиз ёшлари ҳам совринли ўринларга даъвогарлик қиладилар. Жумладан, «Дўстлик-84» халқаро мусобақасида совет гимнастикачиларининг команда ҳисобидаги ғалабасига муносиб ҳисса қўшиб, олтин медалли бўлган Ирина Бараксановага умид боғлаб турибмиз. Енгил атлетикачи Зулфия Қосимова, сузувчилар Елена Колманова билан Елена Вавиловалар маҳорат кўрсатадилар. Бундан ташқари спортнинг кураш турлари бўйича беллашувларда йигитларимиз қимматли очколар келтирадилар деган ниятдамиз. Ўқувчилар Спартакиадаси бир неча кун давом этади. Спартакиаданинг тантанали очилиш маросими Марказий «Пахтакор» стадионида ўтказилади. Ўйлаймизки, Спартакиада оммавийлик ва резервлар кўригига айланади.

Қ. ШАРОПОВ,
Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги жисмоний тарбия ва спорт бошқармаси бошлиғи.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ФУТБОЛ. Олий лига командалари ўртасида навбатдаги турнинг асосий учрашувлари кеча бўлиб ўтди. Шанба ва якшанба кунлари эса «Днепр» — «Шахтёр» [2:1], ЦСКА — «Пахтакор» (0:1) командалари учрашдилар.

Редактор ўринбосари
А. НАБИХЎЖАЕВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

Ф. Хўжаев номли 1-пойабзал фабрикаси қошидаги
143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: пойабзал қисмларини бичувчи, заготовка тикувчи, пойабзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь-ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер, модали пойабзал тикувчи.

Билим юртига қабул қилинган 8—10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар 1-пойабзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун пойабзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик ва спорт ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртида ишчи ёшлар мактаби бор.

Билим юртида бепул бичиш-тикиш курси бор. Битирганларга гувоҳнома берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан ва саломатлиги ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (3, 2, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойабзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ
ЙЎЛДОШ ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ
ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ
САНОАТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра доцентлари; инженерлик графикаси, трикотаж ишлаб чиқариши, енгил саноат экономикаси ва уни ташкил этиш, жисмоний тарбия, кечки-сиртқи бўлимда физика-математика фанлари (3 ўрин), тўқимачилик саноати экономикаси ва уни ташкил этиш (2);

кафедра катта ўқитувчилари: ҳисоблаш математикаси, машина деталлари, кечки-сиртқи бўлимда химия ва полимерлар фани;

кафедра ассистентлари: рус тили (2 ўрин, биттаси тайёрлов бўлимида ишлаш учун), материаллар қаршилиги, полиграфия ишлаб чиқариши технологияси.

НАМАНГАН ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА

кафедра мудири: олий математика;

кафедра доцентлари: илмий коммунизм, тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари, физика;

кафедра катта ўқитувчилари: материаллар қаршилиги, машина деталлари, олий математика, тўқимачилик саноати экономикаси ва уни ташкил этиш;

кафедра ассистентлари: машина деталлари, машина ва механизмлар назарияси, умумий техника фанлари, (гидравлика ва теплотехника), тўқувчилик, жисмоний тарбия.

АНДИЖОН ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА

кафедра мудирлари: олий математика, умумий техника фанлари;

кафедра катта ўқитувчилари: олий математика, машина деталлари, ишлаб чиқариш жараёнлари автоматикаси, умумий техника фанлари (машина ва механизмлар назарияси);

кафедра ассистентлари: сиёсий иқтисод, тўқимачилик саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

МАРҒИЛОН УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ БЎЙИЧА

кафедра доценти: материаллар қаршилиги;

кафедра ассистенти: тўқимачилик материалшунослиги.

КОНКУРС МУДДАТИ — 23 СЕНТЯБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Горбунов кўчаси, 5-уй, 10-хона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
5 СЕНТЯБРЬ
соат 19.30 да
Ҳ. ҒУЛОМ асари
М. ЛЕВИЕВ музикаси

«МАНГУЛИК»

спектакли билан
45-МАВСУМ ОЧИЛАДИ
Сентябрь ойида намойиш қилинадиган спектаклларнинг

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

5 да — МАНГУЛИК
6 да — ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
7 да — ОЛИФТА.
8 да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
9 да — ВАТАН ИШҚИ.
10 да — ТУЙДАН ОЛДИН ТОМОША.
12 да — ТОШКЕНТЛИКЛАР.
13 да — ЁШЛИКДА БЕРГАН КУНГИЛ.
14 да — ГУЛСАРА.
15 да — ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН.
16 да — ТОШБОЛТА ОШИҚ.
17 да — ТОШКЕНТНИНГ НОЗАНИН МАЛИКАСИ.
18 да — ЗАНЖИР.
20 да — ЗАҲАР ИЧГАН ДАЪВОГАР.
21 да — ТОШБОЛТА ОШИҚ.
22 да — ТОШКЕНТЛИКЛАР.
23 да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
24 да — ГУЛСАРА.
26 да — ЁШЛИКДА БЕРГАН КУНГИЛ.
27 да — ТУЙДАН ОЛДИН ТОМОША.
28 да — ТОШБОЛТА ОШИҚ.
29 да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
30 да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
4 сентябрь соат 19.00 да

Футбол

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — УЗБЕКИСТОН ТЕРМА КОМАНДАСИ ўртасида ўртоқлик учрашуви ўтказилади.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирк артистларининг томошалари** (13, 16, 19.30).

Тошкент давлат университети ректорати, партия ва касаба союз комитетлари квантли радиофизика кафедраси мудири, доцент А. Т. Мирзаевга рафиқаси

Маъмура Аҳмедовна МАЗГАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент давлат театр ва рассомлик санъати институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари илмий ва ижодий ишлар бўйича проректор В. К. Ивановга отаси

Константин Анисимович ИВАНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.15 — С. Рахманинов. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун концерт. 10.55 — Ҳужжатли фильм. 11.15 — Янги келганлар учун куз. Бадиий фильм. 12.35 — Телефильм. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Урал эртакчиси. 17.00 — Халқаро Дўстлик мусобақалари. 17.30 Дадам, ойим ва мен — спортчилар оиласи. 18.30 — Ҳозирги дунё ва ишчилар ҳаракати. 19.00 — Концерт. 19.15 —Дунё воқеалари. 19.30 — Сиз яратган боғ. 20.00 — Концерт. 20.30 — Санъат усталари. 21.30 — Время. 22.05 — Мангу даъват. 6-серия. 23.25 — Дунё воқеалари. 23.40 — Любовь Казарновская куйлайди.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.55 — Шахмат мактаби. 12.25 — Илмий-оммабоп. фильм. 14.30 — Тарих саҳифалари. 15.20 — Гражданлик лирикаси. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.30 — Гитарачи Д. Мамонтов чаладиди. 19.50 — Хоккей. Канада— АҚШ. Танаффусда — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Пабло Неруда хотирасига бағишланган кеча.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Кинопрограмма. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00 — Телефильм. 12.30 — 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 19.00 — Китоб яшаш ва меҳнат қилишга ўргатади. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Адабий кўрсатув. 20.10 — Сергей Заболотовнинг жаҳон рекорди. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пахта йиғим-теримига ҳамма нарса шайми? 22.25 — Интилганга толе ёр. Телеспектакль. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25 — МОСКВА-II. 18.05 —Кўрсатувлар программаси. 18.10 — Телефильм. 18.35 — Сўнгги таътил. Бадиий фильм. 20.00—Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ўқув программаси. 21.00 — Телефильм. 21.30 — Москва-II.

5 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ўсмирлар ижоди. 10.10 — Саёҳатчилар клуби. 11.10— Чарм тўп. 11.55 — Концерт. 12.30 — Маданият ва истироҳат боғида бир кун. Бадиий фильм. 13.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Телефильм. 15.35 — Марика учун кўйлак. 16.05 — Мухбиримиз ҳикоя қилади. 16.35 — Телефильм. 16.55 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 17.40 — Чапаев. Бадиий фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. СССР — Швеция. 21.30 —Время. 22.00 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 — Сиз яратган боғ. 14.40 — Тележурнал. 15.25 — Ромен Роллан. Хотиралардан. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Тинчликни сақлаш Совет комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати. 19.15 — Концерт. 19.25 —Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 19.55 — Дунё ва ёшлар. 20.30 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Денис Давидов. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. СССР — Туркия.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Телефильм. 10.45 — Киноальманах. 11.30 —Ўқув программаси. 12.00 — Сўз кетидан сўз келар. 12.20 —Телефильм. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 — 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Тенгдошларинг ижодидан. 18.55 — Дўстлик экрани. 19.15 — Ноз-неъмат бунёдкорлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбек шоираларининг ижоди ҳақида. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Бугун оламда нима гап? 22.15 — Қирқ биринчи. Бадиий фильм. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.20 — Москва-II. 18.10 — Журналист. Бадиий фильм. 1-серия. 20.00 —Янгиликлар. 20.20 — Ўқув программаси 21.00 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

4 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Далалар нашидаси. 9.30 — Шонли 60 йил солномаси 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Пахта териш машиналаридан самарали фойдаланайлик. 18.15 — Илмий-атеистик мавзуларда. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Биз —тинчлик фарзандлари. 21.10 —Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Лирик музикали программа.

5 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Микрофон олдида ёш ижрочилар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Узбекистон экономикаси — ягона халқ хўжалиги комплекси. 11.25 — Концерт. 12.10 — Узбекистан индустральний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Боғларимиз саховати. 18.30 — Е. Образцова куйлайди. 19.25 — Қармоқ. 20.50 — Шеърият кечаси. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Концерт.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана,
Верховного Совета и Совета
Министров Узбекской ССР

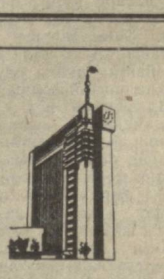

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.